

Brilantai

Saunus atsakymas,
"Sveikatos Šaltinis."
Perdaug jų ten būta.
Kas negalima — tai
negalima.
Lietuviškos mokyklės.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Queens Apskirty \$8.00
Užsieniuose \$9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ — LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VĮrginia 9-1827-1828

Nr. 180 ***** Richmond Hill 19, N. Y., Penktad., Rugs.-Sept. 14, 1951 ***** Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

AMERIKONAI ŠAUKIA ŠIAURIEČIUS AIKŠTĖN, KAD IŠŽUDYT JUOS

Kinai sako, amerikoniai ne per klaidą, o tyčia apšaudė Kaesongą

Korėja. — Amerikonių komandierius gen. James Van Fleet šaukė šiaurinius korėjiečius ir jų talkininkus kinus aikštėn išėiti, į atvirus mūšius prieš amerikonus. "Tada mes juos urmu išžudytume," pareiškė gen. Van Fleet.

Ketvirtadienį amerikoniai pranešė, kad jie rytiniame fronte šturmu užėmė šešis viršukalnius, degindami šiaurinius korėjiečius švirksčiama skystąja ugnimi ir atakuodami durtuvais.

Šiauriečiai atėmė iš amerikonių vieną kalno viršūnę rytiniame pajūryje ties Kansongu.

Amerikoniai viduriniame fronte kai kur visai nerado šiaurinių korėjiečių kariuomenės, tai ir pasivarė iki 5 mylių pirmyn.

Šiaurinės Korėjos liaudininkų radijas pranešė, kad jie išvien su kinais savanoriais atmušė visas amerikonių atakas ir nušovė 8 amerikinius lėktuvus.

Merga išprievartavo vedusį vyrą

Oakland, Calif. — Jauna graži mergina paprasčė prekybinį jūrininką Walkerį Parksą pavėžyti automobiliu, bevažiuojant jam namo. Jlipus automobilin, jinai pareikalavo, kad jis ją lytiškai patenkintų.

Parks, 32 metų amžiaus, paaiškino, kad jis turi pačią; todėl, sako, "tu geriau susirask kitą vyrą."

Tuomet mergina įrėmė revolver Parksui i šoną ir taip privertė ii lytiškai susinešt su ja. Paskui mieste liepė jam sustoti ir nuėjo savais keliais.

Tokį skundą Parks davė policijai.

Irano karalius veikia kaip angly prietelius

Teheran, Iran. — Irano karalius taipgi stengiasi palenkti savo premjero Mossadegho valdžią, kad leistu anglams toliau pelyntis iš Irano aliejaus pramonės.

Tuo tikslu karalius atsiskaukė ir į šalies seimą.

Valdžia pakelia rendas dar 401,000 įnamių

Washington. — Rendų direktorius Tighe F. Woods užgyrė dar 401,000 namų savininkų prašymus, pakeldamas jų įnamiams rendas 20 procentų, pagal naująjį Kongreso įstatymą, išleistą liepos mėnesį.

Ragangaudžiai apkaltino išymų profesorių Struiką

Cambridge, Mass. — Valstijos apskrities grand džiūrė apkaltino profesorių D. J. Struiką už vadinamą "suokalbį nuverst Massachusetts valstijos valdžią per jėgą bei prievartą."

Struik nuo 1926 metų yra profesorius matematikos Mass. Technologijos Institute, svarbiausioje inžinerijos mokslų įstaigoje Jungtinėse Valstijose.

AMERIKONAI UŽGRĖBIA ČECHOSLOVAKŲ TRAUKINI

Selb, Vokietija. — Amerikiniai valdininkai atmetė Čechoslovakijos reikalavimą sugrąžinti jai traukinį, kurį mašinistas perbėgdino į amerikonių kontroliuojamą Vokietijos ruožą.

Mašinistas Fr. Jarda ir 26 keleiviai prašė juos ten apgyvendinti kaip politinius pabėgėlius iš Čechoslovakijos.

Oatis nuteistas 10 metų kalėti kaip Amerikos šnipas. Bet amerikoniai atsisakė paleisti 87 kitus keleivius, kurie nori Čechoslovakijon grįžti.

Manoma, amerikoniai reikalavė paliuosuoti amerikini korespondentą Williamą Oatisą mainais už traukinio ir šių keleivių grąžinimą Čechoslovakijai.

Vėliausios žinios

Carthage, N. C. — Šeši baltieji kareiviai išprievartavo negrę mergaitę, grasinami jai revolveriu. Bet nė vienas prievartautojas neareštuotas.

Pusan, Piet. Korėja. — Pietinės Korėjos tautininkų kariuomenė vasario mėnesį šiemet išžudė 512 vyrų, moterų ir kūdikių viename kaime už 100 mylių nuo Pusano. Tatai yra liudijama teisme prieš oficerius, pagal kurių komanda buvo padaryta ši skerdynė.

Korėja. — Amerikonių komanda jau dalina žeminius drabužius savo kariuomenei.

Washington. — Anglijos izdo ministras Hugh Gaitskell sakė Amerikos valdžiai, "labai reikalinga anglam prekyba su Sovietų Sąjunga; ta prekyba daugiau tarnauja Anglijai, negu Sovietams."

Washington. — Jungtinių Valstijų, Anglijos ir Francijos užsienio reikalų ministrai užgyrė Francijos planą, kaip sudaryt vakarienių vokiečių armiją ir naudot ją būsiamajame kare.

Sovietai negrasina Viduriniam Rytam, sako arabai

Paryžius. — Egipto politikas Abdel M. Mostafa Bey kritikavo Jungtines Valstijas už bandymą stipriai apginkluoti Vidurinių Rytų kraštus paliai Vidurinio Jūrą ir suburti juos "apsigynimui" nuo Sovietų.

Mostafa Bey, arabišku kraštų pasiuntinys derybose su Jungtinių Tautų atstovais dėl Palestinos, pareiškė:

"Niekas negrasina užpulti Vidurinius Rytus. O Amerika siūlosi su kariniais savo patarnavimais tik tai tam, kad galėtų apsaugoti savo ir anglų biznituose kraštuose."

Shenandoah, Pa.

Trečiadienį mirė Laisvės skaitytojas Alekas Ulbinskas. Žinią telefonu pranešė J. Pacauskas.

PASITRAUKĖ MARSHALL, AMERIKOS APSIGYNYMO SEKRETORIUS

Prezidentas paskyrė jo vieton Lovettą, Wall St. kapitalistą

Washington. — Generalas George C. Marshall rugsėjo 12 d. rezignavo iš vietos kaip Jungtinių Valstijų apsigynimo sekretorius (karo ministras). Pasitraukė dėl "privacių sumetimų."

Nauju apsigynimo sekretorium prez. Trumanas paskyrė Robertą A. Lovettą, kuris iki šiol buvo Marshallo pavaduotojas.

KAS YRA LOVETT Lovett yra stambus Wall Stryto bankininkas, šerų

Maistas pabrango 12 proc. per 12 mėnesių

Washington. — Valdinis Darbo Statistiku Biuras paskelbė, jog per 12 pirmųjų mėnesių nuo korėjinio karo pradžios maistas pabrango apie 12 procentų.

Dabar gi kaimu kontroliuojamas Mike DiSalle žada pakelti jautienos kainą dar 1 iki 3 centų svarui. Ketj-na leisti 2 procentais pabranginti ir kai kuriuos drabužius.

Amerikonių nuostoliai korėjiniame kare

Washington. — Karinis departamentas rugs. 12 d. pranešė, jog Korėjos kare jau 82,362 amerikoniai šitaip nukentėjo:

Užmušta 12,289, sužeista 57,745 ir be žinios dingo 12,328.

Per savaitę iki šio pranešimo tokie amerikonių nuostoliai padaugėjo 596.

Egiptas laikysias anglus užpuolikaiis

Kairo, Egiptas. — Pranešama, kad Egiptas šio mėnesio gale panaikins sutartį su Anglija ir pareikalav tuojau iškrausti angly kariuomenę iš Suezio kanalo ruožto.

Jei Anglija dar neištrauks savo kariuomenės iš ten, tai Egiptas paskelbs anglus "kariniais užpuolikaiis ir šauks visus egiptėnus kovoti prieš anglus visais galimais būdais."

(Jungtinės Valstijos pageidauja, kad Anglija ir toliau kontroliuotų Suezio kanalą, kaip svarbiausia karinį vandens kelią Viduriniuose Rytuose.)

Užginta čekam skraidyt per vakarų Vokietiją

Frankfurt, Vokietija. — Anglai - amerikoniai visiškai uždraudė Čechoslovakijos lėktuvams skraidyti per vakarinę Vokietiją. Nepasakoma, kodėl.

Persa priimt 500,000 išlavintų ateivių

Washington. — Republikonas kongresmanas Jacob K. Javits pasiūlė Kongresui priimti Amerikon 500 tūkstančių išlavintų darbininkų iš įvairių šalių per 5 metus.

Kadangi kryžiai pikieta-vo Newarko Sietyno Choro pikniką rugsėjo 2 d., tai viena "parapijonka," užpykus ant jų, paaukojo chorui penkiadešimt dolerių. Taip rašo mūsų korespondentas.

Karštai sveikinu tą protin-gą moteriškę. Žinau daugelį lietuvių, kurie, pasipiktinę kryžiojų chuliganizmu, perė-jo pažangiųjų pusėn, parėmė mūsų spaudą ir organizaci-jas.

Tikiu, jog visi LLD nariai ir nenariai skaitėte Laisvėje LLD Centralinio Komiteto pranešimą apie šių metų lei-dinį. Džiugu, kad Literatūros Draugija patieks "Sveikatos Šaltinį." Dr. J. J. Kaškiau-čiaus raštų rinkinio formoje. Nežinau šiuo tarpu mums, senosios kartos žmonėms, su-sirūpinusiems savo sveikata, naudingesnio ir geresnio lei-dinio.

Bet taipgi pranešime paste-bėjote ir kitą dalyką. Ten sa-koma, kad knyga bus gerokai didesnė, negu vidutinė, tai ir jos išleidimas daugiau atsieis. Reikia Centrai finansinės pa-ramos.

Nepaskūpėkite dolerio, kur-ie su juo dar sugyvenate. Turtingesnės kuopos iš savo lždu galėtų paaukoti.

Apie tai pakalbėkite kuop-os savo būsimuosiuose susi-rinkimuose.

Skaitau tokį vienos agentū-ros pranešimą:

"11 vyskupų ir apie 100 misionierių sulmta, kiti laiko-mi namų arešte arba išremti iš Kinijos. Vien tik šiais me-tais nuo sausio mėnesio iki liepos apie 700 kunigų, vie-nuolių ir pasauliečių broliukų buvo priversti apleisti kraš-tą."

Du dalykai verti dėmesio. Vienas, pasirodo, kad dėl tos mažytės saujelės kiniečių ka-taliku, ten per daug buvo iš užsienių privarytų misionie-rių, vienuolių ir "broliukų."

Kitas — tie dvasininkai vė-ją pasisėjo, audrą nusipiovė. Jie susidėjo su Kinijos žmonių priešais, patsidavė užsienio imperialistams. Viskas buvo gerai, kol Čiangas valdė Ki-niją. Blogai pasidarė, kai žmonės patys pradėjo savo kraštą valdyti.

Keli draugai pradėjo siuntinėti iš kolonijų ištisus puslapius vietinių anglišku dienraščių. Sako: iš jų pada-rykite korespondencijas. Bus įdomu Laisvės skaitytojams.

Bet tai negalimas daiktas. Nei jėgų, nei laiko mes turi-me tuos laikraščius skaityti ir iš jų rankioti vietines žinias.

Tatai, draugai, supraskite. Jeigu kas ant vjetos svarbaus ir įdomaus pasitaiko, tai patys tą įdėkite į savo koresponden-cijas — trumpai, lietuviams suprantamai.

Paskutiniaiis keleriais me-tais vidutiniai gerai Brookly-ne gyvavo Lietuvių Kalbos Mokyklėlė. Visai gerai panašė mokyklėlė gyvavo Chicagoje. Berods buvo daromi bandy-mai ir Detroitė.

Kaip bus šiemet? Dar nie-ko nesigirdi. Šis svarbus dar-bas neturėtų būti apleistas.

Didžiųjų kolonijų veikėjai turėtų susirūpinti.

ORAS. — Giedra, vėšiau ir sausiau ore.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Queens Co., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Queens Co., per six mos. \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.,
under the Act of March 3, 1919.

KOVA UŽ TAIKĄ, GYNIMAS TEISIŲ BILIAUS

PRIEŠ MŪSŲ KRAŠTO ŽMONES šiandien stovį du didžiuliai uždaviniai: ginti taiką, ginti Teisių Bilių.

Abudu juodu yra glaudžiai susiję, abudu, iš tikrųjų, neatskiriami.

Jei mūsų krašto reakininkams pavyktų galutinai užduoti smūgį Teisių Biliui, jei čia pilnutinai užviešpatuotų fašizmas, — pasaulinis karas būtų neišvengiamas.

Stai, kodėl šiuo metu Trumano administracija griežbiai čiūpti darbininkų judėjimo veikėjus, juos kišti kalėjiman.

Stai, kodėl čia taip puolami visi, kurie taria žodį už taiką, kurie bando pastoti kelią militaristinei klikai.

Vyriausias ir tuojautiniausias šiandien Amerikos žmonėms uždavinys: kova prieš Smitho įstatymą, kova už tai, kad aukščiausias šalies teismas pernagrinetų savo sprendimą, paskelbtą šių metų birželio 4 dieną; kova už išlaisvinimą politinių kalinių ir kova už tai, kad tie, kurie suimtį ir bus neuzligo teisiami, nebūtų nusmerkti, kad jie gautų bešališką teisimą.

TOLIAU NUMATŲ darbo unijų vadovai tai gerai supranta.

Aną dieną Niūjorke lankėsi žymus darbininkų judėjimo veikėjas iš Detroito, — didžiausio pasaulio unijos skyriaus (lokalo) sekretorius **William R. Hood**. Jo atstovaujamas automobilistų (Fordo) lokalas turi 65,000 narių.

Mr. Hood, kalbėdamas sueigėlėje, suruoštoje jam pagertbi, pasakė: fašizmas beldžiasi į mūsų duris. Fašizmas — jis suminėjo jo formas: Smitho ir McCarran įstatymai, taipgi Neamerikinis komitetas, — beldžiasi "ne tik į Louis Weinstocko, Benjamin J. Daviso, Dr. W. E. B. DuBois, Paul Robesono ir Willie McGee, — jis smarkiai beldžiasi į mūsų duris."

Ir dėl to, sakė šis neigras darbininkų vadovas, kiekvienas unijistas, kiekvienas žmogus, baltas ar juodas, nežiūrint jo politinio nusistatymo, privalo kuogreičiausiai vienyti ir darbuotis: kovoti, kol nevelū.

NESENIAI IVYKUSIOJE Niūjorko valstijos CIO konvencijoje (suvažiavime) kalbėjo Amalgameitų unijos sekretorius-įždininkas ir CIO vice-prezidentas **Frank Rosenblum**.

Jis kalbėjo suvažiavimo pabaigoje; kalbėjo jis po to, kai suvažiavime buvo palietta daug raudonbaubizmo smalos, kuria daug delegatų šlykštėjosi.

Rosenblumas kalbėjo panašiai, kaip Detroito darbo unijų vadovas Mr. Hood. Jis sakė, jog Taft-Hartley aktas, Smitho aktas, McCarrano aktas ir jiems panašūs yra didžiausias pavojus Teisių Biliui ir visai mūsų krašto konstitucijai. "Tai yra pavojingas judėjimas link fašizmo, grūmojas rimtu pavojumi darbininkams ir liberaliniams žmonėms..."

Mr. Rosenblum nurodė, jog reakcija siekiasi pakeisti mūsų krašto demokratiją fašizmu, "nors jie, reakininkai, bando sudaryti įspūdį, kad jų judėjimas yra nukreiptas prieš komunizmą."

Rosenblumo balsas — sveikintinas balsas! Jis parodė, jog Amalgameitų unijoje, jos vadovybėje, atsiranda žmonių, kurie dalykus mato ir supranta.

Mes esame tikri, jog visa eilė kitų darbo unijų veikėjų, esančių CIO ir ADF eilėse, taipgi dalykus mato ir supranta taip, kaip Hood ir Rosenblumas.

Bet neužtena tik matyti ir suprasti. Turint prieš akis padėties rimtumą, tenka organizuotis ir veikti, kovojant už konkrečius reikalus: Smitho įstatymo atšaukimą-nuįstatymimą, už McCarrano įstatymo atšaukimą; už išlaisvinimą tu, kurie pagal Smitho aktą jau yra įkalinti arba mojamasi įkalinti.

ADVOKATAS FRANK SERRI, žymus Brooklyno juristas, apsiėmė ginti vieną iš 17-kos laukiamų teismo darbininkų vadovų Niūjorke. Jis apsiėmė ginti **Al Lannon**.

Aną dieną, savo atvirame laiške niūjorkiškiam dienraščiui The World-Telegram-Sun, advokatas Serri atvirai pareiškia, kad jis, gindamas Al Lannon, gins ne komunizmą, bet Teisių Bilių, demokratinį procesą, žmonių laisves.

Ta, mintimi, vadovaudamasis, Yale Universiteto profesorius Emerson taipgi apsiėmė ginti 17-ką komunistų veikėjų, laukiančių teismo.

Zymieji Kalifornijos advokatai, ta pačia mintimi besivadovaujant, sutiko ginti tenai puolamuosius, suimtuosius darbininkų judėjimo veikėjus, suareštuotus pagal Smitho įstatymą.

TAIGI prieš mūsų akis stovi milžiniškas darbas, susijęs su kova už demokratijos išlaikymą, už neprileidimą fašizmui įsigalėti, už taiką, už žmonių laisvę.

Į šį darbą privalo stoti kiekvienas fašizmo ir karo priešas.

Išpūdžiai iš San Francisco konferencijos

Rašo mūsų korespondentė Ks. B. Karosiečė

San Francisco, Calif., rugs. 5 d. — Šiandien visur debatuojuama prezidento Trumano kalba, pasakyta vakar vakare San Francisco. Kalba, kurioj jis labai aštriai išstoję ginti Amerikos siaurą politiką šioj konferencijoj. Jis pasakė, kad metai tam atgal, mano prašymu, John Foster Dulles atliko gerai ir ištikimai jam paskirtą darbą. Tai buvo neoficialiai prisipažinimas, kad jis sulaužė Cairo, Potsdamo ir Yaltos pareiškimus linkui nuginklavimo Japonijos.

Potsdamo sutartis, kuria pats Trumanas pasirašė rugpjūčio 2 d., 1945 m., pasiskyrė tarybą, susidedančią iš užsienio ministrų nuo penkių didžiųjų šalių — Jungtinių Valstijų, Sovietų Sąjungos, Kinijos, Francijos ir Anglijos. Tai taryba pavedė "ruošti taiką." Toliau pasakyta, kad toji taryba "susidės iš narių, atstovaujančių valstybes, kurios pasirašė po Japonijos karą baigti dokumentu."

Ar ne aišku, kad Trumanas nesiskaitė su tais nutarimais, nors pats buvo juos priėmęs? Jis ignoravo Sovietų Sąjungą ir Kiniją, kuri kariavo 13 metų su Japonija ir kuriai daug žalos padaryta.

Taip pat Potsdamo Deklaracija ir Cairo Deklaracija 1943 m. ir Yaltos Deklaracija 1945 m. skyrė penkioms valstybėms, kurias uždarė bei konfiskuota Japonijoj. Sulaukta, kad drįso skelbti taikos valdžią, "pasitarus su Japonijos liaudim." Po to užsienio kariuomenė iš Japonijos turi būti ištraukta.

Sulyg dabartinio projekto Japonijai bus leidžiama nusistatyti savo militarinę jėgą. Žinoma, Japonijos Yoshidai ir jo delegacijai tas labai patinka.

Toliau prezidentas pasakė, kad reikia skubiai veikti, ir įtraukti Japoniją į "plintantį" ratą "apsaugos" Pacifike. Jis turėjo mintįj pereiti šeštadienio pasirašytą sutartį su Australija ir Naująja Zelandija. Dabar pridės Japoniją.

Jis priminė, kad dar yra svarbių žygių, kuriuos reikia skubiai atlikti. Svarbiausias tu, tai "įvykdymas taikos stovio Korėjoje." "Bet," pridūrė jis, "tai ne šios konferencijos reika-

las." Toliau — lyg bandydamas užglostyti Filipinų, Burmos ir kitų šalių nepasitenkinimą — pareiškė, kad "ši sutartis pripažįsta principą, kad Japonija turės mokėti reparacijas tom šalim, kurios nukentėjo nuo agresijos."

Todėl jo kalba padėjo pamatą atmetimui reparacijų Korėjai ir Kinijai, kurios daugiausiai nukentėjo nuo agresijos. Jis kalbėjo, "šita sutartis neužkars Japonijos žmonėm beviltingos naštos reparacijų, kurios per eilę metų gali sutriušinti jų ekonomiką."

Kaip pirmiau Dulles, taip šiandien prezidentas Trumanas negali atsidžiaugti dabartine japonų valdžia po Yoshidos vadovybe ir su Japonijos "teisių biliumi." Tos valdžios konstituciją rašant, daugiau kaip savo grašį pridėjo tuolaikinis militarinis okupuotojas, mūsų šalies generolas MacArthur.

Prezidentas Trumanas savo kalboj džiaugiasi, kad senas militarizmas Japonijoj dingo. Bet ar Trumanas ir kiti mūsų diplomatai nemato, kas Japonijoj dedasi? Dar tik šią vasarą Yoshidos valdžia paleido kaip "saugius" valdžiai apie 75,000 asmenų, kurie buvo įtariami agresijoj? Dar kitiems 175,000 duota švarūs bilietai ir teisė vėl grįžti prie politinio vairo.

Dar reikia priminti, kad tik šiais metais 1,700 ar daugiau laikraščių ir žurnalu uždarėta bei konfiskuota Japonijoj. Sulaukta, kad drįso skelbti taikos valdžią, "pasitarus su Japonijos liaudim." Po to užsienio kariuomenė iš Japonijos turi būti ištraukta.

Sulyg dabartinio projekto Japonijai bus leidžiama nusistatyti savo militarinę jėgą. Žinoma, Japonijos Yoshidai ir jo delegacijai tas labai patinka.

Toliau prezidentas pasakė, kad reikia skubiai veikti, ir įtraukti Japoniją į "plintantį" ratą "apsaugos" Pacifike. Jis turėjo mintįj pereiti šeštadienio pasirašytą sutartį su Australija ir Naująja Zelandija. Dabar pridės Japoniją.

Jis priminė, kad dar yra svarbių žygių, kuriuos reikia skubiai atlikti. Svarbiausias tu, tai "įvykdymas taikos stovio Korėjoje." "Bet," pridūrė jis, "tai ne šios konferencijos reika-

dentas pasakė, kad jie sustverė kooperatyvus. Taip, jie jų sutverė nemažai pokariniame periode, bet už tai ne dėkui MacArthurui. Tas buvo palaikymui savo gyvybės. Kitaip badas grėsė. Faktas rodo, kad tie kooperatyvai jau pasirodė priešingais San Francisco daromai "taikai."

Kaslink darbo unijų, jis sako, ten gyvuoja "laisvos" darbo unijos. Jau rašiau pirmesniuose pranešimuose, kad japonų darbo unijos taipgi pasisakė prieš tą verčiamą priimtį "taiką."

Sudėjus viską į krūvą, Trumano kalba buvo daugiau įsiginimas šios šalies žygių, nes ne viskas ramu politikierių kempėje — tu politikierių, kurie nusprendė savotišką procedūrą panaudoti ir priversti "taiką" savo išlygomis.

Šiandien konferencija prasidėjo laiku. Delegatų perspėjo mūsų Valstybės sekretorius Dean Acheson, kad jie kalbėtų tik dienotvarkio klausime. Beje, Dean Acheson išrenkamas pastovių konferencijos pirmininku.

Dienotvarkis patiekta trupmas. Tas dienotvarkis duoda pasirinkti vieną iš dviejų: arba priimti parašytą dokumentą kaip stovį, arba visiškai atmeti. Niekad istorijoj dar to nebuvo.

Pirmas dienotvarkio punktas patvirtina, kad konferencija bus vedama pagal tą procedūrą, kurią buvo paskelbė Hepos 20 d., kuomet išsuntinėjo užkvietimus dalyvauti, ir tuose užkvietimuose pasakyta, kad konferencija bus "baigimui taikos ir pasirašymui sutarties."

Antras, kad dalyviais bus tik tos šalys, kurias Valstybės Departmentas pakvietė.

Trečias, kad Trumano administracija ir Anglijos darbo valdžia, kiekviena kalbėdama valandą laiko, "išaiskims" reikšmę šios sutarties. Tuomet kitos delegacijos padaryti pareiškimus sutarties klausime, bet tie pareiškimai nebus ilgiau valandos laiko kiekvienai delegacijai.

Ketvirtas, kuomet delegatas jau iškalbėjo paskirtą laiką, jis negali daugiau kalbėti, kol visi kiti pasireikš. Tuomet jis tik galėtų vėl kalbėti, pritariant suvažiavimui, kuris nuspręs, kas bus leista kalbėti ir kokiomis sąlygomis. Net klausimai bus leidžiami statyti tik po sykį. Pirmininkas turės teisę absoliučiai pareikšti, ar į dalyką kalba, ir prieš jo nuosprendį negalima išstoti.

Tai tokiu patvarkymu vedama konferencija. Vienas komentatorius — korespondentas — Harry Ferguson — labai teisingai padarė pastabą: "Susirinkimas, kuris atsidarė San Francisco pereiną vakarą ir kuris oficialiai paskelbtas kaip taikos konferencija, aktualiai tai niekas daugiau, kaip karinė taryba. Diplomatai, kurie rengiasi pasirašyti po dokumentų, kuris baigia karą stovį su Japonija, mąsto, kaip greitai bus kitas karas."

Sis rašėjas toliau pasako: "San Francisco bus gražių kalbų apie pasaulinę taiką, bet kiekvieno minty-

se aišku, kad tai niekas kitas, kaip pasirinkimas, su kuria pusė stovėsime. Tarp rytinių žmonių ir tautų Japonija turį mašinas ir žinojimą, kaip pagaminti ginklus. Ji gali išlavinti pirmos klasės karius, įrengti laivus, kanuoles, tankus ir orlaivius. Taip, kaip Anglija kad stovi kaip ginklą ir orlaivių sandėlis Euroooj, Japonija — Azijoj. Ji gali būti ta uola, į kurią komunizmas atsimuš, kada pteis toji diena. Todėl ši taikos sutartis paleidžia kaltininkę Japoniją su tokia lengva bausme, nepaisant to, kad sunaikino Pearl Harbor, Bataan, Singapore ir kitas vietas antram pasauliniam kare. Vakaru pasaulis viliasi pasilaikyti Japoniją kaip savo talkininkę."

Ar reikia aiškesnio pasakymo? Tą permato korespondentas, kuris nėra kai rysis. Todėl tas sielojimas šioj konferencijoj ir toji visa konferencija — tai šių dienų tragi-komedija.

Kuomet konferencijos pirmininkas Dean Acheson atsisotjo balsuoti už dienotvarkio priėmimą, Sovietų Sąjungos delegatas pareiškė, kad jis balsuos prieš, kad atmeti dienotvarkį, nes tas neduoda teisės pakviesti Kiniją į šią konferenciją. Aišku, kad be Kinijos taika negali būti įvykyta. Jis bandė įrodyti, kad visos konferencijos, pradėdant 1942 metais, sakė, kad Kinija turi būti talkininkė tu sutarčių. Juk, Kinija per eilę metų dar prieš antrąjį pasaulinį karą kovojo su Japonija, todėl turinti teisę čionai dalyvauti. Jis todėl davė įnešimą, kad dienotvarkio punktas, kuris draudžia "nepakviesti" šalies dalyvauti, būtų atmetas ir kad Kinija būtų pakviesta į konferenciją. Acheson pasoko ir griežtai pareiškė, kad įnešimas ne vietoj ir jo nepriimsias.

Naujosios Zelandijos atstovas Sir Carl Berendsen davė įnešimą, kurį parėmė Kūbos delegatas Oscar Gans, kad dienotvarkis būtų priimtas, kaip parašytas. Gromyko vėl atsistoją ir reikalauja, kad jo įnešimas, priduotas pirmiau, būtų leidžiamas balsuoti. Acheson ir vėl pareiškia, kad įnešimas ne vietoj. Čechoslovakijos atstovė Dr. Sekaninova pasoko ir pareikalavo, kad tą įnešimą svarstytu. Acheson atmetė. San Francisco laikraščiai išleido specialę laidą su antgalviu "Sovietų Delegacija Pralaimėjo."

Lenkijos delegatas Jozef Winiewicz pareiškė: "Jūs išgirsitė dar daugiau nuo mūsų čionai, nežiūrint suvaržymų."

Sulyg priimtų taisyklių, tai Sovietų ir pritariančių šalių kalbos bus tik tris valandas. Sovietų Sąjungos, Čechoslovakijos ir Lenkijos delegacija gaus po valandą laiko padaryti pareiškimus projekto klausimu. Vargiai išdrįs bile kita šalis pasipriešinti.

Dieninės sesijos praslinko tiktai gincais dėl dienotvarkio. Vakarinė sesija turėjo prasidėti su delegacijų pareiškimais. Pirmiausiai išstoję kalbėti Pietų Amerikos delegatas iš Chili. Kalba jis ne į dalyką, tik kad "reikia taikos" ir kad "mes vykdomė taiką." Jam pakalbėjus apie 15 minučių, pirmininkas šaukia, kas dar dar nori balso. Tyla. Pasakui vėl klausia, kas kalbės, ir nesulaukęs nei vieno, pašaukė alfabetiškai tris delegacijas, bet jos pasakė, gal ryt kalbės. Sesija tęsėsi tik 20 minučių ir vienam delegatui davus įnešimą, uždarė iki rytojaus 10 valandos.

Kažin kaip tai keistai atrodė, kad, nutildžius, kaip jie sako, Sovietų delegacija, nebuvo ką beveikti. Matysime, kas bus ryt.

Čiang Napatėkintas

Formoza. — Čiang Kaišeko kinų tautininkų valdžia Formozos saloje urdžia, kad ji nepakviesta į San Francisco konferenciją dėl taikos sutarties su Japonija.

William Remington, buvęs valdžios ekonomistas, laimėjo apeliacijų teisme. Jis buvo nuteistas kalėjiman neva už tai, kad melavęs, kad jis nėra šnipas, nieko bendro su šnipais nėra turėjęs, nebuvo ir nešas komunistu. Jei valdžia norės jį nubausti, turės naujo teisti.

Dar dėl Laisvės pikniko Montello, Mass.

Montello Moterų Apšvietos Klubas atsisaukia į visus Massachusetts moterų klubus ir Literatūros Draugijos kuopas, taipgi ir į pavienes miestietes ir fermerkas-ūkininkes: Pagaminkite ir atvežkite į pikniką savo skonio maisto. Visokis aukojamas maistas yra tinkamas. Ką pačios sugalvosite, padarysite, tas bus labai geras ir garbingas darbas, nes eis apšvietos palaikymui.

Ypatingai mes meldžiame pasidarbuoti stoughtonietes, Norwoodo, So. Bostono, Worcesterio, Lawrence, Haverhill, Lowell, Cambridge ir Hudsono moteris. Tas nereikia, kad vyrai negali prisidėti. Vyru piniginis prisidėjimas yra labai pageidaujamas, nes už pinigą galima nupirkti ir namie pagaminti pagal tinkamiausią skonį.

Parke bus didelis moterų stalas ir prie stalo bus moterys, kurios priims dovanas-aukas. Po pikniko bus paskelbta Laisvėje, kas prisidėjo su darbu-dovanomis.

Dar syki meldžiame pasidarbuoti. Iki pasimatymo piknike su visomis ir visais šį sekmadienį, rugsėjo 16 d.

Montello Apšvietos Klubas

Zymusis jūrininkų vadas Jack Hall Hawaii teisme. Jis buvo suareštuotas ir apkaltintas Smith Akto sulaužyme. Čia teisme su juo kartu yra žmogus, kuris sutiko užstatyti penkių tūkstančių dolerių kauciją.

Seniem ilgiau gyventi taip pat reikia veiklumo

Specialistų pranešimai, duoti Tarptautiniam Gerontologų suvažiavimui, sako, jei senyvi žmonės nori ilgiau pagyventi, tai turi ką nors veikti, ne vien tik gulėti, sėdėti ir iš nuobodu- mulo žiovauti.

KAS YRA GERONTOLOGIJA

Gerontologija yra medicinos mokslo šaka apie sveikatos palaikymą senatvėje ir amžiaus pailginimą. Pats pavadinimas sudarytas iš dviejų graikiškų žodžių: geron—senis ir logos—mintis, mokslas, žodis.

Gerontologų suvažiavimas eina St. Louis mieste, kurio viena dalis yra Missouri valstijoje, o kita—Illinojuje. Dalyvauja daug senatvės daktarų iš Jungtinių Valstijų ir kitų kraštų.

Placius, pamatinius pranešimus apie senatvės reikalus pateikė newyorkietis dr. Martin Gumpert ir dr. R. E. Spencer, narys didžiosios valdinės ligoninės iš Bethesda, Md.

Dr. Spencer per ilgą metų eilę tēmijo senus žmones ir atrado, kad jie "daug idomesni ir malonesni" už jaunuolius.

Nusenusių veiklumo pavyzdys

Dr. Gumpertas daugiau studijavo pasižymėjusius žmones, vyrus ir moteris. Seniausias jų buvo 92 metų amžiaus, o jauniausias 76 metų. Šie žmonės—rašytojai, mokslininkai, politikai, profesionalai, piešėjai, sėkmingi biznierių— nėra visiškai sveiki. Vieni turi sanarių uždegimą (arthritis), kitų širdis silpna, kai kurie dalinai suparalyžuoti arba turi kokias kitas ligas. Tačiau visi jie ką nors veikia. Nežiūrint senatvės ir nesveikumo, jie atlieka darbus, kurie dar "kelia jų garbę," sako dr. Gumpertas.

Nieko neveikimas trumpina amžių

Jis apgailestavo daugumą eilinių nusenusių žmonių, kad jie neturi jokio užsiėmimo. Tie žmonės tik gulinėja, sėdinėja, kremtasi—"rūdyja ir mizernai pralaidžia paskutinius savo gyvenimo metus." Jeigu jie pasirinktų bent kokį darbą, nors ne dėl uždarbio, o dėl idomesnio, smagesnio laiko praleidimo, tai būtų sveikesni ir ilgiau gyventų, kaip teigė dr. Gumpertas. Jis, tačiau, patarė nusenusiems vengti skubėjimo bei sunkaus darbo. Senam prietarka "išmintis, iš kurios galėtų jaunieji pasimokyti," sakė Gumpertas.

Dr. Spenceris ir mokslinis jo bendradarbis dr. M. B. Melroy patvirtino Gumperto patyrimus ir pareiškė, jog reikia bent kiek veiklos, kad nusenę žmonės galėtų smagiau, sveikiau ir ilgiau gyventi.

Palyginimas iš gyvūnėlių

D-rai Spencer ir Melroy davė pavyzdį ir iš mažųjų gyvūnėlių paramacijų gyvenimo.

Toks gyvūnėlis susidarys tikrai iš vienos ląstelės (celės). Paramacijos dauginasi paprasčiausiu būdu—kada gyvūnėlis subręsta, tai pušiau skyla; tuomet jau du gyvūnėliai; paskui vėl kiekvienas pušiau skyla; taip ir veisiasi. Paramacijos gyvena vandenyje.

Spenceris ir Melroy laikė vienas paramocijas paprastame "natūraliame" vandenyje, kur yra tam tikru priemaisiu.

Kitas paramocijas jie patalpino vandenyje, kurin leido tinkamas paramocijoms maisto medžiagas; palaikė sveikiausią joms vandenį šilumos laipsni ir sudarė visas kitas, rodos, geriausias gyvūnėliams sąlygas. Šioms paramocijoms buvo sukurtas "rojus," kur galima buvo kuo tingiausiai gyventi, be jokio veiklesnio judėjimo, nes viskas gata- va.

Ir štai kas pasirodė. Paramocijos paprastame vandenyje, kur jos turėjo judėti, ieškant maisto, daug ilgiau gyveno, negu kitos paramocijos, kurioms buvo "rojus" itaisytas.

Daktarai Spenceris ir Melroy todėl padarė išvadą, kad ir seniems žmonėms reikia judėti ir šokiais bei tokiais dalykais interesuoti, norint sveikiau ir ilgiau pasilaikyti šioje "ašarų pakalnėje."

Mizerna senatvės pensija Amerikoje

Dr. V. Korencevsky iš Anglijos pareiškė, kad jeigu valdžios taip darbuotųsi žmonių naudai, kaip atominiams ginklams, tai galėtų pailginti jų amžių kokiais 10 metų.

Jungtinių Valstijų valdžios atstovas Oscar R. Ewing gyrė valdinę socialę senatvės apdraudą, bet pripažino, kad "keturiems iš kiekvienų 10 žmonių virš 65 metų amžiaus reikia pašalinės paramos, be kurios jie negalėtų gyventi," nepaisant valdinių senatvės pensijų, kurios yra per menkos.

Bet Ewing, socialės apdraudos administratorius, nutylėjo, kad valdžia kelis kartus daugiau pasilaikys sau pinigų, sumokamų į senatvės fondą, negu išmoka žmonėms, sulaukusiems 65 metų amžiaus ar daugiau.

N. M.

Numušti auto. takasai iš vakarų į Berlyną

SURADĖS KAIP SENUS PAJAUNINTI

St. Louis.—Daktaras William Kaufman iš Bridgeport, Conn., sakė suradęs, kaip sustingusius senų žmonių sanarius padaryti lankstiais ir liaunais. Tuomet 70 metų seniai nori net šokti, kaip keliolikiniai jaunuoliai.

Dr. Kaufmanas apie savo atradimą pranešė Tarptautiniam Gerontologų (senatvės gydytojų) suvažiavimui rugsėjo 10 d., kad jis naudojo gyduolę, vadinamą niacinimide, gražinant vikrumą nusenusiems sanariams. Sakė:

—Aš gydžiau 78 metų amžiaus moterį, kurios sanariai buvo sustingę ir taip gėlė, kad jina norėjo mirti, nepakeldama senatvės naštos.

Aš jai kasdien po tris

kartus per dieną daviau to vaisto per 15 mėnesių. Jos sanariai atsiliusavo. Ir dabar, kuomet ta moteris artėja prie 80 metų amžiaus, jos sanariai yra toki smagūs ir lankstūs, kaip 11-kos metų mergaitės.

Dabar jinai atrodo jaunesnė kaip 60 metų amžiaus; jaučiasi laiminga ir yra judri, veikli,— pridūrė dr. Kaufmanas.

Kaip surandama žemės amžius

Ar galima sužinoti, kiek metų turi žemė?

Senovėje žmonės nežinojo nei žemės padėties erdvėje, nei jos amžiaus. Žemė buvo laikoma nejudančiu pasaulio centru. Krikščionių religija teigė, kad dievas sutvėręs žemę, saulę, visus dangaus šviesulius ir žmogų prieš 7,460 metų.

Astronomai sugriovė tas pasakas apie žemę ir dangų; jie išaiškino, kad žemė yra planeta; kad ji sukdamasi aplink savo ašį, skrenda aplink saulę.

Kiek gi kartų per visą savo egzistavimo laiką žemė suspėjo apibėgti aplink saulę?

Žemės istorija užrašyta jos plutoje. Žmonės prieš šimtą metų išmoko šią knygą skaityti.

Pagal kalnų sudėtį ir gyvūnų bei augalų likučius juose, mokslininkai geologai ir paleontologai atskiria žemės sluoksnių senumą, atkuria gyvybės istoriją.

Žemės ir joje esančios gyvybės išsivystymo vaizdai rodo, kad visam istoriniam geologiniam vyksmui yra reikalingi milžiniški laikotarpiai.

Žemės pluta susideda iš nuosėdų padermių: molio, smėlio, klinčių ir tt., sudariusių vandenynų ir jūrų dugne. Po nuosėdomis yra išverstos padermės: granitai, gneisai, bazaltai, kurie susidarė iš ištirpusios medžiagos ir yra tartum žemės plutos pamatai.

Pagal nuosėdų gilumą galima maždaug nustatyti laiką, reikalingą joms susidaryti.

Bet šis apskaičiavimas dar nėra pakankamai tikslus, nes nežinoma, kaip greit susidarydavo nuosėdų sluoksniai praeityje, kai sąlygos žemėje buvo visai kitokios.

Tikras žemės amžiaus apskaičiavimas

Pastaraisiais metais, tačiau, mokslas įgalino tikrai nustatyti, kiek amžiaus turi įvairūs kalnų sluoksniai.

Šiam apskaičiavimui naudojama tūlių medžiagos elementų irimas, kuris vadinamas radio-aktingumu.

Yra žinoma, kad radio-aktingieji elementai nepastovūs. Jie palaipsniuiirsta, paversdami lengvesnių elementų atomais.

Taip atomų irimas ir pasikeitimas vyksta tol, kol susidaro pastovūs, jau ne radio-aktingi elementai. Antai, uranumas, labai sunkus elementas, nuolat ir

be paliovos irsta. Iš pradžių jis pavirsta radiumu ir helijum. Radiumo atomai toliau irsta ir pasikeičia į švino atomus. Tuo būdu galutiniai uranumo produktai yra švinas ir helijus.

Mokslininkai yra patikrinę laboratorijose, kaip pusė uranumo gabalėlio virsta švinu per tam tikrą laikotarpį; kita pusė tampa švinu per tokį pat laiką; likusios pusės pusė taipgi pasikeičia švinu per tokį laikotarpį ir tt., ir tt.

Šviną, susidariusį iš uraninio suirimo, lengva atskirti nuo kitokio švino, sudarantį skirtingais būdais, nes atominis jo svoris yra kitoks.

Itin svarbu pažymėti šitoks faktas. Radio-aktingųjų elementų (uraniumo, thoriumo) irimas, kur išsiskiria helijus, atvedant į šviną, — nepriklauso nuo išorinių sąlygų. Irimas vyksta vienodu greičiu tiek prie 272 laipsnių šalčio, tiek prie 3,000 laipsnių karščio, kaip praskydusiam, taip ir tirščiausiam ore.

Tokių elementų irimas nepriklauso nė nuo žemės pritraukiamos jėgos.

Ši nuostabi radio-aktingųjų elementų irimo savybė yra naudojama milžiniškiems laikotarpiams išmatuoti, nes uranumo pavirstimas helijum ir švinu vyksta labai, labai lėtai.

10 gramų iš kilogramo uranumo pavirsta į 8 gramus ir 65 šimtdalius švino ir į 1 gramą su 35 šimtdaliais helijaus per 66 milijonus metų.

(Kilogramas yra 2 svarai su penktadaliu. Kilogramas turi tūkstantį gramų.) Iš likusiųjų 990 gramų uranumo 1 procentas, tai yra 9 gramai su 9 dešimtdaliais, vėl pavirsta į 8 gramus ir 564 tūkstantdalius gramo švino ir 1 gramą su 336 tūkstantdaliais helijaus per sekančius 66 milijonus metų.

Gamtinis bilijonų metų kalendorius

Tuo būdu yra apskaičiuota, kad užtrunka 4 bilijonai, 500 milijonų metų, iki įvyksta visiškai bet kurio kiekio uranumo suirimas, pasikeičiant į šviną.

Taigi mokslas pačioje gamtoje surado nuostabiai tikslų "uraniumo kalendorių" bei "uraniumo laikrodį."

Juo senesnė yra kalno medžiaga, turinti arba turėjusi uranumo, tuo daugiau joje yra švino, kaip uranumo suirimo galuti-

nio produkto.

Norint pasinaudoti šiuo "geologiniu kalendorium," tai yra, norint nustatyti amžių bet kurio kalnų sluoksnio, reikia sužinoti, kiek jame yra švino, lyginti su uraniumu. Tai vadinama uraniumo ir švino santykiavimas.

Juo daugiau švino yra kalnų padermėje, turinčioje uranumo arba thoriumo (kito radio-aktingo elemento), tuo senesnis tas kalnų sluoksnis.

"Uraniumo kalendorius" suteikė žinias ir apie amžių jaunesnių kalnų padermių, sudarančių viršutinius žemės sluoksnius.

Tas gamtinis kalendorius patvirtino gyvybos mokslininkų-biologų pažiūrą, kad gyvybės išsivystymas praeityje vyko šimtu milijonų metų. Jis išaiškino, kiek milijonų metų tęsėsi įvairios geologinės gadyknės.

(Geologija yra mokslas apie žemės plutos sudėtį, jos istoriją ir buvusius gadydinių gyvius bei augalus.)

Kada atsirado žemynai, vandenynai ir gyvūnai

Taip ir pasirodė, jog žemynai ir vandenynai susidarė vadinamoje archajinėje gadyknėje — prieš 1 bilijoną, 500 milijonų metų. Taipgi sužinota, kad:

Sakniakojai gyvūnai, kirminai, moliuskai, gyveno maždaug pirm 600 milijonų metų. Jų likučiai atkasti vadinamose kembriūne nuosėdose.

"Saruotos" žuvis, milžiniški vėžiai ir pirmieji sausumos augalai gyveno devoninėse gadyknėse nuosėdose, taigi prieš 400 milijonų metų, o Doneco anglis (pietinėje Sovietų Sąjungos srityje) susidarė pirm 300 milijonų metų. Tada atsirado ir pirmosios amfibijos (varlės ir kiti gyvūnai, galintieji gyventi ir ant žemės ir vandenyje), vabzdžiai, vorai ir skorpionai.

Prieš 100 milijonų metų, mezozoinėje gadyknėje, gyveno milžiniški ropliai; prieš 25 milijonus metų prasidėjo žinduolių pakilimo laikotarpis.

Atkasami pirmą kartą žmogaus kaulai liūdijs, kad jis gyveno pirm vieno milijono metų.

Seniausieji žemės sluoksniai pasirodė turį pusantrą bilijono iki trijų bilijonų metų amžiaus.

"Uraniumo kalendorius" liūdijs, kad žemės pluta susidarė prieš 3 bilijonus metų.

Planuojama dideli Phila. miesto pagerinimai

Philadelphijos valdyba ketina plačiai naujinti ir dailinti miestą. Miestinė Planavimo Komisija pagaminotojų darbų programą, kurį turėtų būti įvykdyta per 6 metus ir lėšuotų 558 milijonus, 468 tūkstančius dolerių.

Philadelphija yra trečias didžiausias miestas Jungtinėje Valstijose. Jau pagal 1940 metų oficialų apskaičiavimą (cenzą) pats miestas turėjo apie 2 milijonus gyventojų, o su priemiesčiais — 2 milijonus, 899 tūkstančius.

ISTORINIO MIESTO APSEPIMAS

Taj vienas žymiausių istorinių Amerikos miestų. Juk Philadelphijoje 1776 metais liepos 4 d. buvo pasiskelbtas ir Nepriklausomybės Pareiškimas — įvadas karui dėl išlaisvinimo nuo Anglijos karalių.

Bet paskesniais laikais Philadelphija darėsi vislabiau apšepus. Savanaudiškas republikonų viešpatavimas per ilgą metų eilę užmiršo tokius reikalus, kaip miesto naujovimas ir dailinimas.

Didieji privačiai biznierių, tiesa, pastatė naujų didnamų — "dangorėžių." Geležinkelių kompanijos itaisė moderniškas stotis. Šalies valdžia pastatė vieną puikiausių pašto rūmų.

Bet didelė senmiesčio dalis, ypač Philadelphia-Camden tilto apylinkėje (Race, Vine ir kitos gatvės) atrodo, kaip klaidi dykuma, šiukšlynas ir lušnynas. O tai būtų patogi vieta verslui, kultūrinėms įstaigoms ir gyvenamiems namams — miesto valdybos pašonėje ir arti didžio uosto.

Miestas auga gyventojų skaičium. Laidų atplaukimas, išplaukimas, prikrovimas ir iškrovimas Philadelphijoje pastaraisiais metais labiau padaugėjo, negu bet kuriame kitame Jungtinių Valstijų uoste.

PRIEMIESČIAI IR CENTRAS

Germantown ir kiti platus Philadelphijos priemiesčiai gražesni, negu New Yorko ar Chicagos.

Bet miesto centras, pati Philadelphijos valdybos "panosė," keistai apšepus, apšepintos net svarbiausios gatvės: Market, Broad, Chestnut, Walnut, Arch sts. Pensilvanijos Universitetas Philadelphijoje yra viena svarbiausių mokslo įstaigų šalyje, bet ir universiteto apylinkė aplūžus ir nusidėvėjus.

Planuojami pagerinimai

Miesto Planavimo Komisija, tarp kitko, pasiūlė šitokius pagerinimų darbus: Nutiesti ekspresinį plentą paliai Schuykill upę; pratęsti Roosevelto Bulvarą ir Vine gatvę.

Taigi į klausimą, kiek metų turi žemė, galima atsakyti: Ne mažiau kaip tris bilijonus metų. J. ševl.

Iš naujo atstatyti miesto centrą, taipgi ir Nepriklausomybės (Independence) Parką su jo apylinkė.

Pataisyti ir padidinti geriamojo vandens pateikimą Philadelphijai, kas lėšuotų apie 30 milijonų dolerių.

Pastatyti ekspresinį Delaware plentą nuo Penrose Avenue tilto, per Pietinę Philadelphiją iki naujo pervažiavimo per Delaware upę prie Oregon Avenue.

Visame mieste pagerinti tiltus ir viekelius.

Užbaigti programą atmatoms (sewage) perdirsti bei pašalinti, kas atsies 69 milijonų dolerių.

Įkurti naujus sveikatos centrus ir pagerinti Generalinę Ligoninę, ypač apkrečiamųjų ligų skyrių.

Pagerinti labdarystės įstaigas, kalėjimus, policijos stotis, gaisragesių palėpas ir vaziuotės (traffic) tvarkymą.

LĖŠOS

Planavimo Komisija numato, kad pats miestas turės suteikti tikrai dalį reikalingų tiems darbam pinigų, ir šitai skaičiuoja būsimąsias lėšas:

Apie 319 milijonų, 316 tūkstančių dolerių iš Pensilvanijos valstijos, federalinės valdžios ir priemiesčių; apie 17 milijonų, 244 tūkstančių dolerių iš einamųjų Phila. miesto pajamų; \$71,262,000 paskolų tokiems įrengimams, kurie patys savaime apsimokės per tam tikrą laiką; \$91,071,124 naujų paskolų ir \$59,575,800 jau užgirtų tiems pagerinimams paskolų.

Miesto Planavimo Komisijos pirmininkas Edwardas Hopkinsonas todėl viltingai pareiškė:

"Kuomet šie pagerinimai bus padaryti, tai Philadelphia atlaikys savo vietą prieš kitus didžiuosius pasaulio miestus."

Buvsė Philadelphietis.

Naujasis vaistas žaizdom gydyti

Armouro kompanija Chicagoj šią savaitę paskelbė, kad ji gamina naują vaistą, kuris ypač veikliai gydo žaizdas.

Tas vaistas, pavadinamas Tryptar, bus tuojau parduavinėjamas ligoninėms. Jis išvalo arba "suvirškina" negyvasias žaizdos mėsas ir sparčiai gydo gyvasias žaizdos dalis.

Ohio Valstijos Universiteto mokslininkai jau pernai surado, jog kristalinis chemikalas trypsinas šitai tarnauja žaizdoms gydyti. Tad Armouro kompanija, panaudodama jų išradimą, ir ėmė gaminti savo Tryptarą.

Seniausias advokatas

Buffalo, N. Y. — Advokatas Edward Michael minėjo 101 metų savo amžiaus sukaktį. Tai gal seniausias advokatas Jungtinėje Valstijoje.

PATI

Klausau aš jūsų, nelaimės draugai, ir stebiuos: vieni skundžiatės patekę į šitą užburta verpetą būdami valkatos, nes jauni nepasiekėte jokio mokslo, be priežiūros užaugote; kiti — dėl savo neturto, nelaimių, nepasisekimų, dar kiti kaltinate žmones, kurie šiuo ar tuo sulaike jūsų plėtote, pavergė, užnuodiję jūsų dorą, sielą, dar kiti, girdėjau, sakote neišsimoję jokio amato, savarankiško darbo. Aš, nelaimės draugai, žemiau už vištas nutūpiu — nors, tiesą pasakius, su ereliais niekuomet ir nebuvau iškilęs — visai kitokiu būdu ir kitais keliais.

Savo laiku baigiau gimnaziją, išėjau girininkų institutą, paskiau Rusų šiaurės gavau gerą valdžios įstaigos vietą, įsimylėjau, vedžiau jauną, gražią, turtingą pačią. Kasdien valgiau gardžių pietų, iš vakaro galėdavau užsakyti mėgiamų buljonų, pudingų, saldumynų. Visas miestas mane gerbė. Kai kurie manęs bijojo, prieš mane lenkės, žeminos, man pataikavo.

Ateitis iškilniausia.

Ko gi, regis, daugiau bereikėjo?! Juk tatau paprasto mirtingojo pasiekta laimė!

Bet ne! Pasirodė, kad ir man likimas skyrė visai kitonišką gyvenimą ir kitokią laimę.

Ir jeigu jau iš tikrųjų taip yra, kad niekas pasauly be priežasties neatsitinka, dargi plaukas nuo žmogaus galvos nenukrinta, tai mano nutūpimo priežastis bus buvusi manoji pati.

Kad ne ji, gal dabar būčiau jau aukšto laipsnio drūtas valdininkas, tebebūčiau valges kasdien tą pačią valandą gardžias sriubas, buljonus, pudingus, voges išdą.

Taigi klausykite, nelaimės draugai: buvo tai gegužės mėnesio dvyliktoji diena — mudviejų su pačia jungtųjų metinės sukaktuvės.

Pakirdau aš anksti rytą ir tuojau vėl sumerkiau akis: mano pati atsargiai atsikėlė iš lovos, tylutėliai ir rūpestingai pataisė mano apklotą, apkamšė kojas ir, kad manęs neprikeltų, suėmė į glėbį nuo kėdės savo drabužius ir, išsinešusi juos į kitą kambarį, ėmė rengtis.

Aš apsimėčiau miegas, tuo tarpu viską girdėjau, kas darėsi kitam kambariui. Dar dvejetą kartų įėjo pati pirštų galais į miegamąjį, kažin ko ilgai graibė stale — čiužėjo popierium, galop, dar kartą pataisiusi apklotą, išėjo.

Girdėjau dar, kaip ji šnabzdėjosi su virėja prieangy, kaip tarėsi su tarnaitėmis ir kaip pro virtuvės duris išėjo į miestą.

Mat, ji vakarą, į mudviejų jungtųjų metines sukaktuves suprasė į daugybę svečių ir dabar jau nuo pat ryto ėmė rūpintis jų priėmimu ir pavaišimu.

—Kvaila moteriškė: ji savo pokyliais, vardadieniais, sukaktuvėmis ir ketvirtadieniais nuodija gyvenimą ir man, ir sau. Tik metai, kaip mudu susijungė, o jau keliamė kelintą didelį pokylį, — murmėjau aš, gulėdamas lovoje, paskutiniu laiku labai nepatenkintas savo drauge.

Vesdamas, aš ja mylėjau, troškau ramaus gyvenimo, tikėjau turėsiąs vaikų, rasiąs juose buities tikslą, norėjau sėkmingiau dirbuotis, palikti atmintį įpėdiniams. Ir metai nesuėjo, kaip pasimačiau nusivylęs.

Mano patį pasirodė, ko aš pirmą nebuvau pastebėjęs, tuščia žmogysta, nerimta, temėgstanti puotas, kelianti visokias sukaktuves, vardadienius, be svečių ir svetimos draugijos ir dienos negalinti pagventi.

Mėgo puostis, mudruotis, dienoje po kelis kartus kaitė drabužius, dulkinos pudra. Griežtai atsakė gimdyti, nes tai, mat, pakenksią jos gražumui. Tam tikslui du kartu važinėjo su tartytojo pačia į profesorių.

Pikėčiau, kaip ugnies, bijojo, kad kas nesužinotų, jog aš lietuvis, kilęs iš valstiečių.

Tiesa, iš pradžių aš su ja kovojau, stengiausi įrodyti jos nuomonių klaidingumą, prisakydavau tūkstančius pavyzdžių, griadau jos logiką, bet pagaliau, pamatęs visą jos tuštumą, pasiekęs jos proto dugną ir supratus, kad ji jau yra amžinai prigėrusi to buržujiško oro, kuriame augo ir lavinos, — nusileidau ir numojau ranka.

Aš buvau suvalkietis, ūkininko sūnus. Ji vilnietė, bajorė dvarininkė ir vadi-

nos kosmopolitė.

Tačiau niekino lietuvius, neapkentė žydu, visame kame mėgo lenkų kultūros reiškimąsi.

Rusų valdžią peikė, vadino ją juodašimtiška, rasit, tik dėl to, kad ji susidėjo iš rusų biurokratų, ne iš lenkų liberalų.

— Nelaimingas aš žmogus! — balsu ištariau, pasitempęs lovoj, ir atsikėlęs, basas ir vienmarškinis, tęsdamas per parketą apklotą, priėjau prie lango.

Ore, už langų, buvo tikras pavasaris. Medžiai vieni dar tik sprogo, kiti jau žydėjo. Palangėje žaliavo švelnutė jaunutė žolelė. Patvory nebręšiai išleido tamsiai rausvus diegus kažin kokie augmenėliai, panašūs į Lietuvos varnalėšas.

Prie palapinės, saulės atokaitoje smėly rausės ir vanijos vištos. Tarp jų, patempęs gurklį ir kartkartėmis plumpsdamas sparnais, giedojo visa gerklė gaidys.

Aš pravėriau langą: į kambarį įsiveržė gardus žydinčių obelų, vyšnių kvapas, paukščių kliaugėjimas ir miesto ūžesys.

Man tai priminė tolimą tėviškę, mano jaunąsias dienas, kada aš basas bėgiojau po minkštą žolelę, karsčiaus obelimis, liepomis, paukštvanagiuodamas klaidžiojau po mišką.

Graudu ir sunku pasidarė man širdy, ir aš, uždaręs langą, sugrįžau atgal, tęsdamas parketu apklotą ir žlepsėdamas basomis kojomis.

— Kaip gera dabar būtų sukaktuvių dieną išvažiuos kur su mylima drauge už miesto, į mišką, toliau nuo žmonių ir ten, tarp pavasario gražybių, pabuvus dvišes tokią brangią dieną! — galvojau aš, prausdamas burną.

Kad tuščiomis rankomis nesutikčiau pačios, tučiuojau apsirėngiau, skubotai išgėriau stiklinę kavos ir išėjau į miestą pačiai dovanos pirkti.

— Ir ką aš jai atsilygindamas pirksiu? — galvojau, eidamas gatve ir sveikindamasis su pažįstamais.

— Aukso laikrodėlį ji turi, grandinėlių kaklui irgi, žiedus bent tris, karoliukus ir diademą jau aš jai pirkau, visokių segtukų ir apyrankių — pilni staliukai, tai ką gi aš jai bepirksiu?

Begalvodamas ir nepamačiau, kaip perėjau visą prospektą ir atsidūriau miesto gale.

Diena buvo graži, šilta, saulė žeme rindinėjo —tikras gegužės mėnuo.

Iš laukų nuo šilo papūtė šiltas, malonus, pušų sakais kvepiąs vėjelis. Vaizduotė ūmai išaudė miško gražybės pavasari, ir aš nuėjau toliau.

Prospektui pasibaigus, kaip paprastai visuose nedideliuose Rusų šiaurės miestuose, tuojau prasidėjo Slabodka, už Slabodkos buvo matyti laukai, miškai.

Abiem negrįstos gatvės šonais ėjo daržai, sodai, eilijos namai su tvoromis, iš už kurių kyšojo žydinčios obelys, kriaušės.

Priešais, vieškeliu, pasirodė didelis sudulkėjęs dilizanas, sausakimžai prikimštas bobų ir vaikų.

Aš išsiskukau iš vieškeliu ir per dirvas, kaip ir sutrumpindamas kelią, nuėjau į šilą.

Nei ramus vėjelis, nei regimojo miško ūžesys nenuramino tačiau mano dirksnių, ir nuotaika, juo tolyn, ėjo blogyn.

—Tik metai, kaip mudu susituokė, o jau keliam aštuntą pokylį, — balsu platiems laukams ištariau aš ir, tarytum keršydamas pačiai, išsismaginęs peršokau per griovį.

Ji niekuomet man, "visų gerbiama ponui girininkui," to nebūtų be pastabų dovanojusi.

Šile dar labiau pakvipo pušelių sakais. Medžiai lapuočiai daugiausia dar tik sprogo; kelmiais žaliavo bruknių uogienojai. Paukščių buvo nedaug, ir giedojo jie kažin kaip nelinksmi: vis viena, vis tą patį kartojo čirkšliukas, liūdna cinkšėjo zylelė, tankumyne kėkštai pešės, o šilėlio keliose pušėlose susispietę juodvarniai tikrą pragarą kėlė.

Aš pasukau nuo juodvarnių į dešinę ir, įsigilinęs į mišką, ėmiau svarstyti savo draugės laimę.

Sunkiausia man buvo išeit iš keblios padėties, žinant, kad pati mane myli.

—Myli? už ką gi ji mane myli? Juk aš nei gražus, nei turtingas, tik paprastas valdininkėlis. Myli, rasit dėl to, kad aš jai nesipriešinu, visur nusileidžiu, pamažėl išsižadū savo nuomonių, priimu josios; pagaliau, rasit ji mane myli dėl mano kantrybės, dėl mano gero būdo, ar dėl to, kad aš jos nemyliu.

(Daugiau bus)

SKAITYK IR MOKYKIS

Kvėpavimo organai. Oras, kurį traušis įkvepia, praeina pro nosies ruimą ir pro užpakalines nosies skylutes į ryklę, o iš ten patenka į gerklą, sudarytas iš kelių kremzlių. Gerklės, tarp kremzlių, iš kiekvienos pusės yra po raukšlę — tai balso stygos; plyšys tarp stygų vadinasi balso plyšys. Stygos gali ištempti ir suartėti arba atsileisti ir nutolti viena nuo kitos. Vadinasi, triušio balso plyšys gali susiaurėti arba prasiplėsti. Ryšium su tuo kinta balso garsai.

Kvėpuojant oras iš gerklės patenka į trachėją, sudarytą iš kremzlinių pusiedžių. Trachėja dalijasi į du bronchus, kurių kiekvienas įeina į vieną iš plaučių. Plaučiai glūdi krūtinės ruime, į šonus nuo širdies. Plaučiuose bronchai šakojasi, kaip medis, ir, pagaliau, išsiskirsto ploniausiomis šakelėmis, jau neturinčiomis kremzlių. Kiekviena šakelė savo gale išsiplėčia ir tas išsiplėtimas nusėta plaučių pūslėlėmis. Šių pūslėlių sienelėse šakojasi tankus tinklas smulkiausių kraujagyslių. Pro plonytes šių kraujagyslių sienelės vyksta kraujo dujų apykaita: iš oro, įėjusio į plaučių pūslėles, kraujas gauna deguonies ir atiduoda pūslėlėms anglies dvideginį ir vandens garus.

Panašiai kaip pilvo ruimo vidinės sienelės išsklotos pilvino plėvės, taip krūtinės laštos vidinės sienelės išsklotos pleura. Pleura apima plaučius ir dengia visą jų paviršių. Tarp abiejų pleuros lapų, t. y. krūtinės ir plaučių lapų, yra plonas sluoksnis skysčio.

Salinamieji organai. Pilvo ruime, nugaros pusėje, po nugarkauliu, pilvapūslės raukšlėse kabo du į pupą panašūs inkstai. Inkstuose išsiskiria iš kraujo nereikalingos medžiagos ir susidaro šlapimas. Šlapimas šlapimtakiais suteka į pūslę, kurios raumenys šlapimo latakais išvaro jį lauk.

Veisimosi organai. Triušio patino veisimosi organai yra sėklinės, kurios glūdi pilvo ruimo apatinėje dalyje. Sėklinėse gaminami vyriškos lytinės ląstelės — spermatozoidai. Nuo kiekvienos sėklinės eina sėklatakis, kuris įteka į šlapimo lataką.

Triušio patelės kiaušdėty, kurios yra pilvo ruime, gamina moteriškos lyties ląstelės, arba kiaušinėlius. Pribrendę kiaušinėliai patenka į trumpus kiaušintakius, kurie susijungia draugėn ir sudaro gimdą. Gimda yra maišelio pavidalo su dviem ilgom ataugom, arba ragais. Raguose iš apvaisintų kiaušinėlių vystosi gemalai. Gemalai savo plėve-

lėmis taip glaudžiai priauga prie gimdos sienelių, kad galima maistingųjų medžiagų ir deguonies kvimuoti iš motinos kraujo. Gimdoje gemalai vystosi apie mėnesį ir paskui patelė pagimdo vaikus. Triušiai labai vislūs: jie veda vaikus 3—4 kartus per metus nuo 4 iki 12 vaikų iš karto.

Nervų sistema. Atvožus triušio galvos kiauša, galima pamatyti jo galvos smegenis. Priešakyje matyti pora uoslės skilčių, o už jų glūdi du gerai išsivystę pusrutuliai. Triušio pusrutuliuose galima pastebėti nedideles vagas. Jeigu smegenis išilgai perpausime, pamatysime, kad pusrutuliai sujungti tarp savęs dviem sąsmaukom, susidariusiom iš nervų skaidulų, einančių iš vieno pusrutulio į kitą.

Užpakalinėje galvos smegenų dalyje glūdi vingiuotos smegenėlės. Šoninės smegenėlių dalys tarp savęs taip pat sujungtos sąsmauka.

Užpakalinis pusrutulių pakraštys neusiečia su priešakinio smegenėlių pakraščiu ir todėl iš viršaus galima matyti keturis kauburėlius (vidurinės smegenis), o jų priešakyje — mažas tarpinis smegenis. Tarpinių smegenų viršuje yra viršutinis smegenų priedelis. Viršutinis smegenų priedelis yra roplių viršugalvinės akies rudimentinė liėkana.

Nuo galvos smegenų eina 12 porų nervų, iš kurių antroji pora yra regos nervai, o aštuntoji pora — girdos nervai.

Jutimo organai. Apie triušio regos bei skonio organus ir išviršinę dalį girdos jau kalbėjome pirmiau. Triušio ausies viduje yra trys klausomieji kaulėliai, kurie perduoda garsinius būgnelio virpesius į vidinę ausį. Vidinėje triušio ausyje, kaip ir paukščių, yra gerai išsivystę sraigė ir pusiausvyros organai — puskrituliniai kanalai. Triušio sraigė sudaro 2/3 apsisukimo. Sraigės viduje yra garsų suvokimo organas, kuris sudėtingiau sudarytas, negu paukščių.

Lytos nervų galūnės ir tam tikri lytos kūneliai išplitę visoje triušio odoje. Kai kuriose vietose, sakysim, ūsu pagrinde, lytos nervų galūnės labai daug.

Triušų veislės. Ispanijoje, Prancūzijoje ir Italijoje gyvena pietų Europos laukinis triušis. Savo kailio spalva jis panašus į kiškį, tik mažesnis. Laukinis triušis žemėje rausia gilius urvus, iš kurių jis išsineina paprastai naktimis. Išapvaisintų kiaušinėlių vystosi laukiniai triušiai pridaro

daug žalos žemės ūkiui, gaudindami pasėlius, daržus, jaunus medelius.

Prijaukinę laukinį triušį, žmonės išaugino visą eilę naminių triušų veislių: mėšinių veislių, kailinių, pūkinųjų. Iš mėšinių veislių labiau žinomi flandrai, sveriantieji iki 5—7 kg, prancūzų triušiai — (iki 8 kg) ilgomis nulinkusiomis ausimis, anglų triušiai — dar ilgesnėmis ir platesnėmis ausimis.

Prie kailinių veislių priklauso žydrieji Vienos triušiai (tikriau mėšvai pilki), taip pat duodantieji daug mėsos, maži sidabriniai triušiai, o taip pat smulkūs rusų šermuoniniai triušiai baltu kailiuku, kuriame ryškiai skiriasi juodos ausys, letenos, uodega ir juoda dėmelė ant nosies.

Pūkiniai ilgavilniai angoriniai triušiai duoda švelnią, minkštą vilną, kuri verpiama, ir daroma iš jos įvairūs puikuoti dirbiniai. Norint gauti vilnų, angoriniai triušiai šukuojami šukomis.

Triušų laikymas. Triušius reikia laikyti specialiai padarytuose narvuose. Skysčiam nubėgti turi būti dvigubas narvo dugnas: viršutinis gulsčias, nuimamas ir apatinis skylėtasis, nuožulnus, įmirkytas degutu, pabarstytas smėliu, pūvenomis arba grūstomis durpėmis. Ant viršutinio dugno švarai palaikyti reikia kasdien pakloti naujų pakratų. Gera prieš kiekvieną narvą vielos tinklu atitverti kiek vietos triušiams pasivaikščioti. Triušius reikia šerti įvairiu maistu: avižomis, burokų lapais, šviežiu šienu, morkomis, ropėmis, sultingomis piktžolėmis. Bulvės triušiams duodamos virtos. Sėrimosi metu triušiai turi gauti daugiau maisto. Taip pat geriau reikia

šerti vaikus maitinančias patelas.

Jei pašaras sultingas, tai vandens nereikia; sausai šeriant, reikia juos girdyti vieną kartą per dieną ir tą po daug. Narvus reikia valyti kasdien, o vandens ir pašaro indus dažnai plauti.

Prieš vesdamos vaikus, patelės narvuose darosi lizdus ir iškloja juos savo pūkais. Atsivedusiai patelei reikia duoti daugiau vandens, nes su pienu išsineina daug vandens, ir ji jaučia didelį troškulį. Jei tuo laiku patelei per mažą duosime sultingo maisto ir vandens, tai ji gali išpauti ir sušėti savo vaikus.

Triušukai prie motinos paleikami 7—8 savaites. Po to jie atimami nuo motinos ir laikomi 1—1½ mėnesio karčiu, o paskui patiniai ir patelės išskirstomi į atskirus narvus. (Bus daugiau)

BINGHAMTON, N. Y.

Mūsų ligoniai

Susirgo Jonas Sadauskas. Randasi City Hospital.

Dar tebeserga A. Barzdevičienė, kuri buvo išsinarinusi ranką iš peties.

Jau eina sveikyni Anelė Garnienė, kuri buvo gavusi odos ligą nuo piktųjų žolių.

Dar tebeserga Florence Žvirblytė.

Linkiu visiems greitai ir laimingai pasveikti.

Josephine

Pusan, Korėja. — Pietinės

Korėjos tautininkų teismas nusmerkė mirt armijos majorą Lin Pyong Yoną, kaip vagį pinigų, kurie buvo kariuomenei paskirti. Už vagystes jau pirmiau buvo sušaudyti 5 aukšti tautininkų oficialiai.

Jei dar neturite, tai tuojau įsigykite Rojaus Mizaros vėliausią apysaką

KELIAS Į LAIMĘ

Knyga gražiuose viršeliuose; turi 368 puslapius, vaizduoja lietuvių gyvenimą.

Pažinkite Mykolo Kilpos, veikalo herojaus, išgyvenimus Lietuvoje ir Amerikoje.

Tai apysaka, kurią pradėjo skaityti, nenorėsite padėti į šalį, kol užbaigsite!

Duokite šią knygą savo draugui bei kaimynui pasiskaityti, tai bus jam gražiausia dovana.

Knygos kaina \$1.50. Užsakymus siųskite:

"LAISVĖ"

110-12 Atlantic Ave. Richmond Hill 19, N. Y.

New Yorko beisbolės komandos "Giants", vienas žymiausių lošėjų yra Monte Irving. Jis čia nūtrauktas su žmona ir dukrele. Visi labai patenkinti "Giants" pasirodymu per šį sezoną.

Įsigykite JONO KAŠKAČIO eilių rinkinį

PROŠVAISTĖS

Knyga, kurioje telpa arti 150 Jono Kaškačio gražiausių eilėraščių

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistės," jas perskaityti ir laikyti savo knygynėlyje.

"Prošvaistėse" taipgi telpa įdomi Jono Kaškačio (Dr. Kaškačiaus) biografija, jo mokslas ir kūryba.

Knyga iš virš 300 puslapių, kaina \$1.50. Tuojau įsigykite ir pasinaudokite tuom gražiu veikalu.

LAISVĖ 110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

Kumštinkas George Flores vedamas iš Madison Square Garden ringo, kur jis buvo parmuštas aštunta-me raunde. Už keleto valandų jis pasimirė nuo galvos sužeidimo.

CLEVELANDO ŽINIOS

Reikšias prie masinio mitingo

Visame Clevelande gyvenančių tautų žmonės ima susirūpinti kas bus ateityje su Amerikos žmonių laisvėmis? Visur areštuojami komunistai ir nekommunistai tik už tai, kad jie protauja ne taip, kaip valdančioji klasė nori, kad jie protautų. Tas reiškia pavojų visiems. Suareštuotiems darbininkams negirdėti aukštos kaucijos, o sveturgimius visai atsiskoma paleisti ant kaučių. Areštuojami ir net tokie darbininkai vada, kurie yra priešingi komunizmui, ir apkalbinami Smitho įstatymu. Tas parodo, kad Smitho įstatymas liečia visus, kurie tik drįsta laisvai protauti ir ginti darbininkų reikalus.

Todėl visų tautybių piliečių komitetas išleido peticijas: už atskaidymą Smitho įstatymo, kuris yra prieškonstitucinis, nes Jungtinių Valstijų konstitucijos Teisų Biliaus pirmas skyrius sako: "Kongresas negali išleisti įstatymo apribavimui kalbos ir spaudos laisvių." Ir už priėmimą kaučijas visiems Amerikos žmonėms. Tam tikslui yra rengiamas didelis masinis mitingas, kurio diena ir vieta dar nenustatyta. Kalbėtoja mėgins gauti, buvusį J. V. kongresmaną Vito Marcantonio, arba buvusį Michigano senatorių Stanlej Nowak.

Marie's Reed Haug Pareiški-mas Mokyklų Tarybai

"Clevelando mokyklų sistemos pagerinimui reikalinga 20 milijonų dolerių: naujiems mokyklų pastatams, daugiau klasėms kambariams, auditorijų, pakėlimui algų mokytojųams, joms ir mokinių žaidimų vie-likams." Haug pareiškė Mokyklų Tarybai.

Laiške, mokyklų tarybos pirmininkui, Charles A. Mooney, Haug sako: "Betgi toms mokyklų pagerinimo lėšoms nebegalima daugiau apskundinti tėvus dar didesniais taksais. Tą sumą lėšų privalo paskirti federalė valdžia. Proponuojamas karui ir karui prisiengimui sekantiems 2-veim metams budžetas sieks 169 bilijonus. Aš, kaip motina ir darbo unijistė, nepripažįstu neišveigiamumo 3-čio pasaulinio karo, nei reikalo pilti visus mūsų taksais sumokėtus pinigų į militarizmo rina. Tegū suvartotoms nors \$20,000,000 iš tų pinigų, kas bus tik šimtinė dalis vieno nuosimčio dėl pagerinimo mūsų mokyklų Clevelande. Berekalingai žūva kūdikiams ir vaikams bežaizdami, už tai, kad nėra tinkamai priuostų vaikams žaidimų vietų ir tos patalpos yra be priežiūros."

Taip sakė Marie Reed Haug savo laiške Mokyklų Tarybos pirmininkui ir reikalavo, kad

tas laiškas būtų skaitomas Mokyklų Tarybos susirinkime, kada bus svarstoma mokyklų budžetas. J. N. Simans

Miami, Fla.

Paroda darbo dienoje

Rugsėjo 3 d., Labor Day, buvo surengta šaunus paroda, kuris prasidėjo ryto 10-tą valandą. Visų unijų lokalų skyriai maršavo nuo Miami upės Flagler gatve ligi Bay-front parko stadijono. Visi maršuotojai darbininkai įvairių grupių amatininkai nešė plakatus.

Maršavo ir spaustuvų darbininkai, kurie randasi streike jau 32-ras mėnuo prieš "Miami Herald" ir Miami News". su streikieriais šių spaustuvų didelių savininkai nesiskaito ir apie susitaikymą nei gir-dėti nenori.

Kriaučiai su savo lokalu galima sakyti gerai pasirodė ir skaitlingai dalyvavo parodė, kurių tarpe matėsi maršuojant ir mūsų draugė siuvėja, Marijona Paukštaitienė. Be abejo, tikimasi, kad ir daugiau lietuvių darbininkų šiame parode dalyvavo.

Tarpe pašto darbininkų matėsi skaitlinga grupė negrų maršuotojų.

Ligoninių ir Raudonojo Kryžiaus darbininkų matėsi taipgi nemažai.

Williams labai prielankiai išsitarė apie Mrs. Roosevelt rašymus.

Paradas užtruko daugiau, kaip valandą laiko. Parado dalyviai numaršavo į Bay-front parko stadioną. Kalbą pasakė vietinis A. F. of Labor prezidentas Frank Roche ir kongresmanas William Lantoff. Kalbėtojai nepasigailėjo kritikos ir saviškiams pelnagrobiam. Tačiau viskas buvo kalbėta neužgauliojančiai. Žodžiu sakant, viskas buvo džentelmeniška.

Na, o kas link taip vadinamųjų "raudonųjų", jų taipgi nepasigailėta.

Parade dalyvavo ir negrų grupė Longshoremen's Local 1460 negrų biznio centre, N. W. Antros ir Trečios gatvės.

Dabartiniu laiku Miami miestas turi pastovių gyven-tojų apie 247,000, beveik ket-virtą dalį milijono. Oras šiuo laikų čia karštas, saulutė ke-pina visais garais. Pora savai-čių buvo lietingu, bet dabar vėl užstojo sausra. Atlanto pajūrio vasarvietėse pasimau-dymas labai malonus, tačiau dažnai pasitaiko, kad bangos išmeta į pakraštį tokių žo-lių, kurios panašios viksvoms. Pastaruoju laik dar neršėja vadinamosios "jelly fish," ku-rios panašios į šviesius drebu-čius, kaip kokie blynai. Jeigu tenka prie jų prisilįsti, tai

DETROIT, MICH.

Labor Day įspūdžiai

Darbo Dienos parade CIO ir AFL pasirodymas buvo ge-ras. Paradas tęsėsi virš dvie-jų valandų, eiseną buvo sklani ir drausminga, gretos su-glaustos ir tvarkingos. Viena-puse Woodward Ave. ėjo CIO, o kita AFL žygiuotojai.

AFL parodo dalyviai nesine-šė jokių plakatų, išskyrus savo vėliavas.

CIO, žygiuotojai, kaip ir vi-sada, nešėsi visokius transpa-rentus bei plakatus su įvai-riais įrašais. Be to vedėsi ke-lis arklius su užrašais, kuriame buvo įrašyti šie žodžiai "Horse Meat".

Žygiuojant AFL skalbimo darbininkams pro estradą, Wayne County AFL pirminin-kas išsitarė:

"Štai žygiuoja skalbimo darbininkai. Jie pirmiau dir-bo už tryliką centų valandai, o dabar gauna devyniasde-šimt centų valandai."

Paskutiniams praėjus pro es-tradą pas City Hall, prasi-dėjo prakalbos. Mortel per-statė Washingtono sėdintį re-publikoną detroitietį Rabout kaip pirmininką; pastarasis perstatė kalbėtojus.

Kai kurias kalbėtojų mintis reikia sekamai prisiminti. W. P. Reuther savo kalboje pa-reiškė, jog "su doleriais pa-saulinio komunizmo neužka-riausime."

"We have to fight against poverty and hunger and in-justice in the world, because those are the things that make communism strong."

Jis taipgi minėjo vieną su-grįžusį iš Europos, kuris jam pasakęs, kad vienos rūšies kom-unistai esą "pilvo komunis-tai." Reuther pridūrė:

"Kai darbininkų pilvai pa-sidaro tušti, jie eina į komu-nistines eiles ir prisitaiko prie komunistų."

Reuther žodžiai reiškia ka-ką kita, kaip tik tai, kad kom-unistai yra vargdenių prie-čiai.

Valstybės gubernatorius Williams savo kalboje prisimi-nė apie "Horse Meat". Girdi, "jums 82-ras kongresas suteikė arklių mėsa, o galvas pasilikio Washingtono. Jei darbininkai eitų taip tvirtai į balsavimą, kaip šiame parade, tai mes galėtum išsuoti iš Washing-tono arklių galvas ir visas jų liekanas, ir tuo patim kartu Taft-Hartley Aktą ir Hutche-sono Aktą, taipgi ir Bonine-Trip Aktą."

Williams labai prielankiai išsitarė apie Mrs. Roosevelt rašymus.

Senatorius Moody pareiškė, jog darbo žmonės turi tēmyt, ką išrinktieji atstovai daro ir ką turėtų daryti. Taip pat jis išsitarė: "Jūs žinot, gal vieną dieną mes galėsime pastatyti Soopy ten, kur Franklin Roo-seveltas buvo."

Miesto majorui Cobo atsisto-tojus kalbėti, minia šaukė "Hoo - hoo - Boo - boo" ir kalbant tas pat, o užbaigus Cobo trumpukę kalbą, vėl garsai ėjo tarp aukštųjų namų: "Hoo - hoo" ir "Boo - boo".

Nors Cobo kalbėjo pirma visų, bet jį palikau ant galo. Kai Williams kalbėjo, tai Cobo atsistojo pradėjo vaikš-tinėti tarpe žmonių. Vienas iš klausytojų sušuko: "Žiūrė-ke, Cobo eina tolyn!" Guber. Williams atsiliepė, "mes jį pa-laikysime, jis nenubėgs." Šiems žodžiams užsibaigus, Cobo jau gale "benčiaus" at-sisėdo. Publikoje pasigirdo balsai: "Klausio, kaip tėvo."

sukelia mažą odos niežėjimą. Bet šie visi nešvarumai paprastai yra sezoniniai ir trumpi, žmonės to nepaiso, ir daugelis maudosi, ir ant smilčių išsitiesę kaitinasi. Šiaip visą laiką vanduo šva-rius ir skaidrus kaip krištolas. V. J. Stankus

AFL paradą vedė ugniage-sių asociacija, o CIO — For-do Lokalas 600 su flotu, ant kurio matėsi užrašas: "Darbi-ninkų vienybė yra apsauga prieš nedarbą."

Parade buvo labai daug "Majoretts," ypatingai juod-sios rasės. Buvo prikrauti ve-žimai visokių gražuolių.

Parade maršavo ir guber-natorius Williams.

Reikia pasakyti, kad bur-žuazijos didlapiai tuojau va-karinėse laidose aprašė ne-kaipo "Labor Day parade" arba "Festival," bet didelėm raidėm pažymėjo: "Partizan Rally" ir "Partizan Rally Caps Festive Labor Day."

Taipgi nė vienas didlapis neminėjo gub. Williams'o pa-reiškimo apie "šlavimą iš Washingtono arklių galvų."

Tai tiek iš Labor Day pa-rado. V. Zabul

Lewiston-Auburn, Me.

Braška Kunigų-Franciskonų Celibatas

Milane, Italijoje kun. Lu-ciano Negrini, 43 metų, išmai-nė sutaną ant merginos ake-lių. Vedė Chicagos Loyola Uni-versiteto profesoriaus dukterį, 21 metų, Claire Young. Neku-ris laikas tam atgal minėtas kunigas Negrini lankėsi Chi-cagoje su misijomis ir taja proga suėjo į pažintį su Miss Claire Young ir susimylėjo.

Jam apleidus Ameriką, už kiek laiko jį pasekė ir mergi-na, Nuvykus Italijon, nors ir per sunkią kovą, kunigas Lu-ciano Negrini ir Miss Claire Young apsiavedė. Tai įvyko liepos mėnesį 1951 metais.

Nelabai seniai kunigo Neg-rini pėdomis nuėjo ir mūsų lietuviškas Franciskonų kunigas - tėvas Kornelius. Dipu-kas kunigas Kornelius Gaigalas ir dipukė Laima Semata apsiavedė, ir lankėsi pas savo tėvus Lewistone. Nuo dabar, pilnoje to žodžio prasmeje, buvęs kunigas Kornelius Gaigalas, tikrai galės savė va-dinti tėvu. Liekasi palinkėti jaunavedžius daug laimės jų gyvenime. Nes, su laiku, gali būti naudingi sau ir dar-bo klasei!...

Bet už tokį kunigo Korne-lio pasielgimą, ką pasakys Franciskonų tėvas Justinas K. Vaškis. Ar nebūtų geriau ir jam apsiraminti ir rimtai pagalvoti, kad dar neatsirado tokių "drasuolių", kurie galė-tų prieš gamtos įstatus atsil-aikyti. Nuo ko nėra laisvas nei vienas žemės gyvūnelis!...

Viena atomo bomba pražu-dytų 165,000 gyvybių. Kongres-manas Price iš Ilinojaus pasakė kongresmanų atsto-vams Washingtono. Sako: čia nėra klausimo, kad Rusija tu-ri daugiau atomo bombų ir, kad jos yra daug didesnės ir stipresnės, negu mes įsivaizu-duojame.

Taip kalba Mr. Price, ato-mo energijos komiteto narys. Tik viena bomba, numesta ant žemiau suminėtu miestu, sužeistų ir užmuštų milijonus. Bomba, numesta ant St. Louis, užmuštų 126,000; ant Chica-gos—154,000; ant Washingto-no—118,000; ant Los Angeles — 89,000; ant San Francisco — 74,000; ant New Yorko — 220,000; ant Bostono — 165,000; ant Kansas City — 120,000; ant Philadelphiajos — 138,000; ant Seattle, 59,000.

Per atomo ataką gal sulai-kytų apsigynimo produkciją ir suparalizuotų visą šalį. Ir neliktų to miesto šioje šalyje, kuris liktų nepalistas atomo jėgos.

Taip spėlioja mūsų Was-hingtono ponai, kas lieka mums daryti? Nieko daugiau, kaip tik reikalauti taikos vis-am pasauliui. *

Mirė Marijona Franckienė

Rugp. 25 d. mirė M. Franc-

Massachusetts Lietuvių -- Didelis

PIKNIKAS

Paramai Dienraščio Laisvės

IVYKS SEKMADIENI

RUGSĖJO 16 SEPTEMBER

Tautiško Namų Parke

Keswick Rd. ir Winter St., Montello, Mass.

Šis piknikas yra atpildymui sulyto pikniko, kuris įvyko Maynarde. Bus graži dainų programa ir šauni orkestra.

NORMA CEPONYTĖ, soprano

PROGRAMA

- 1—Norma Ceponytė, soprano solo
- 2—Uno, magikas
- 3—Gerta Terhorst, accordion solo
- 4—Gerta & John, duetas
- 5—Norwoodo Vyrų Ansamblio diriguojamas G. Terhorst
- 6—Penkių kavalkų orkestras

GERTA TERHORST

kienė-Franckus. sulaukus gilio-seno senatvės. Lewistone išgy-veno virš 50 metų. Ir gal bus viena iš seniausių atėvių tarpe moterų. Čionais paliko vieną dukterį M. Franckus ir seserį Barborą Yazakevičienę. Palaidota su didžiausiomis pranciškonų apeigomis.

Marijona Franckienė buvo sesuo Jono Liaudansko, kuris irgi jau miręs keletas metų. Stakinis

IVAIRIOS ŽINIOS

Tarptautinis kino festivalis Čekoslovakijoje

KARLOVY VARY. Liepos 14 d. Karlovy Vary mieste (Čekoslovakija) buvo atidarytas VI tarptautinis kino festivalis, kurį kasmet vykdo "Čekoslovakijos valstybinis filmas."

Festivalyje atstovaujamas 18 valstybių kino menas — Tarybų Sąjungos, Kinijos liaudies respublikos, Čekoslovakijos respublikos, Lenkijos respublikos, Vengrijos liaudies respublikos, Bulgarijos liaudies respublikos, Rumunijos liaudies respublikos, Vokietijos demokratinės respublikos, Korėjos liaudies respublikos, Pranciūzijos, Italijos, Anglijos, Meksikos, Indijos, Danijos, Austrijos, Belgijos ir Ven-zuelos.

Festivalis truko dvi savaites. Per tą laiką buvo pademonstruotas minėtųjų šalių 41 pilnametražis meninis filmas, devyni dokumentiniai pilnametražiai ir 83 trumpametražiai filmai.

I festivalį atvyko daugiau kaip šimtas įvairių šalių kinematografijos darbuotojų, žurnalistų ir visuomeninių veikėjų. I Karlovy Vary atvyko tarybinė delegacija, vadovaujama TSRS Kinematografijos ministro pavaduotojo T. Semionovo.

Atidarydamas festivalį, Čekoslovakijos informacijos ir kultūros ministras Vac-lavas Kopeckis pažymėjo

milžinišką Tarybų Sąjungos atsidėjimą. Skaitytas laiškas LDS Cent-ro reikalais. Prašoma, kad nariai sumokėtų po \$1 Lėšų Fondo paramai iki pabaigai šių metų. Kadangi susirinkime narių buvo nedaug, tai nutarta sekantį susirinkimą šaukti atvirlaiskiais. Susirinkimas įvyks spalio 2 d., 7:30 val. vakare Jurginėje salėje. Tame susirinkime bus plačiai išaiškinta, kodėl reikia su-lytvinti arba atpildyti LDS Lėšų Fondą.

Newark, N. J.

LDS 8 kuopos susirinkimas buvo rugsėjo 4 d. Narių dalyvavo pusėtinai. Iš kuopos valdybos raportų sužinojome, kas nauja kuopoje. Sirgo M. Stelmokas, bet jau pasveiko ir buvo susirinkime. Serga Walter Simanuskas. Mirė Henrikas Daril rugpjūčio 16 d. Jo atmintį nariai pagerbė

atsistojimu.

Skaitytas laiškas LDS Cent-ro reikalais. Prašoma, kad nariai sumokėtų po \$1 Lėšų Fondo paramai iki pabaigai šių metų. Kadangi susirinkime narių buvo nedaug, tai nutarta sekantį susirinkimą šaukti atvirlaiskiais. Susirinkimas įvyks spalio 2 d., 7:30 val. vakare Jurginėje salėje. Tame susirinkime bus plačiai išaiškinta, kodėl reikia su-lytvinti arba atpildyti LDS Lėšų Fondą.

Taigi, gerbiamieji nariai ir narės, visi ir visos dalyvaukite spalio 2 d. susirinkime. Tai yra mūsų organizacijos reika-las. D. J. Kasparas

CLEVELAND, OHIO

FARMERIŲ PIKNIKAS

Spaudos Naudai

IVYKS SEKMADIENI

RUGSĖJO 16 SEPTEMBER

Pas Rubus, ant 422 Kelio

Ūkininkai kviečia clevelandiečius ir akroniečius į šį savo gražų pikniką spaudos paramai. Taipgi primename, kad tai yra šio sezono paskutinis piknikas. Ūkininkai ruošiasi svečius gerai pavašinti naminiams kilbasais ir kugeliu. Taipgi bus ir kitokių ūkiškų gerų valgių. Kurie norėsite galėsite gerai pasiūkti prie geros ŽILIO ORKESTROS. — Iki malonaus pasimatymo, FARMERIAI.

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būte patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

ZINIOS IS LIETUVOS

Lietuvos lengvosios pramonės įmonių dirbinių paroda

Birželio 22 d. — Vilniuje atidaryta Lietuvos Lengvosios pramonės ministerijos įmonių produkcijos paroda. Paroda ryškiai liudija apie Tarybų Lietuvos pramonės laimėjimus.

Parodoje eksponuojami apie 1,000 gaminių pavyzdžių.

Parodos tikslas — rūpestingai išstudijuoti respublikos vartotojų poreikius, apsvaistinti ir pradėti naujų dirbinių gamybą.

Specialūs parodos stendai skirti broliškųjų respublikų lengvosios pramonės įmonių produkcijai.

Baldai mokykloms

MARIJAMPOLĖ. — „Atstatymo“ verslinės artelės stalių cecho kolektyvas kovoja, siekdamas pirma laiku įvykdyti užsakymus įvairiems mokyklų baldams gaminti. Apie 200 mokyklinių suolų, klasės lentų, stalių, spintų knygoms ir kitų baldų artelė jau išsiuntė Marijampolės, Kalvarijos, Vilkaviškio ir kitų rajonų mokslo įstaigoms.

Sauniai dirba B. Droskinio vadovaujama stalių brigada. Ji 8 dienomis pralenkė nustatytą grafiką. Staliai V. Vyšniauskas, J. Dzidolikas, dažytojas P. Kalinauskas ir kiti kasdien įvykdo po pusantros ir daugiau normos.

Nauja poliklinika

Pradėjo darbą naujai atidaryta Vilniaus srities poliklinika, kuri teiks konsultacines ir medicinos pagalbą Vilniaus srities darbo žmonėms. Poliklinikoje įrengti chirurgijos, operacinis, stomatologijos, akių ligų, ausų, gerklės ir nosies ligų, rentgeno ir kiti kabinetai.

Daug medicinos aparatūros naujoji poliklinika gavo iš šalies sostinės Maskvos ir Leningrado fabriku. Gauta nauja rentgeno aparatūra, laboratorijos įrenginiai, pajėgus elektromagnetas.

Poliklinikos gydytojai darys išvykas į rajonus ir apylinkes, teiks medicinos pagalbą vietose darbininkams, kolūkiečiams ir tarnautojams.

Dailininkės D. Tarabildienės kūrinų paroda

ŠIAULIAI. — Meno reikalų valdybos prie Lietuvos Ministrų Tarybos iniciatyva šiomis dienomis čia atidaryta dailininkės D. Tarabildienės kūrinų paroda.

Parodoje eksponuojama daugiau kaip 300 įvairių dailės darbų, kuriuos dailininkė sukūrė per paskutinius penkerius pokarinius metus.

Birštono sanatorijoje

Birželio 30 d. — Kasdien vis daugiau ir daugiau atostogaujančių darbo žmonių atvyksta į Birštono sanatoriją. Šiuo metu sanatorijoje ilsisi Kauno I poliklinikos, vedėja Slizevičienė, šiaulių lempininkės stachanovinkas Pocevičius, mokytoja Šalgyja iš Mogiliovo, inžinierius Zininas iš Polocko ir daugelis kitų Tarybų Lietuvos ir broliškųjų respublikų darbo pirmųjų, stachanovinkų, mokslo darbuotojų. Šiuo metu sanatorijoje ilsisi daugiau kaip 170 žmonių, o nuo liepos 1 d. pradės veikti dar viena 100 lovų sanatorijos vila.

Birštono sanatorija šių metų vasaros sezoną sutiko pasirodžiusi: buvo padarytas remontas vilose, palatos aprūpintos inventoriu, naujai įrengta vila su 40 lovų.

Čia per vasaros sezoną pailsės daugiau kaip 1,500 žmonių. Sanatorija tęs darba išties metus, nes tam jau sudarytos visos sąlygos.

Jeį reikia ką parduoti ar norite ką pirkti, pasiskelbkite Laisvėje. Rezultatais būsite patenkinti.

New Yorko ir Apie linkės Zinios

Liberty Auditorijoje

Pereitą antradienio vakarą nemažai bowlininkų susirinko. Jie atidarė bowlinimo sezoną. Susirašė į LDS Bowlininkų Lygą, kuri loš kiekvieną antradienio vakarą.

Penktadieniais taipgi susirenka nemažai lietuvių bowlininkų palašti. Šį penktadienį tikimasi turėti didelę lietuvių grupę.

Kadangi Auditorijos bowlingas dabar yra pertaisytas, alės nulakeriuotos, tai ir bowlinti daug smagiau.

Pereitą antradienio vakarą Lietuvių Liaudies Teatro vaidylos Auditorijoje mokinosi didžiulį šilero veikalą „Klasta ir Meilė.“ Jie ruošiasi tą veikalą šį rudenį perstatyti.

Vaidylos turės nemažai darbo, iki tą veikalą susimokins. Bet publikai bus ko pasigrožėti, kai jis bus perstatytas. Režisierius Jonas Valentis rūpinasi, kad šis veikalas būtų geriausiai perstatytas.

Atvyko New Yorkan jaunasis Leonas Jonikas, „Vilnius“ redaktoriaus L. Joniko sūnus. Jis aplankė Auditoriją ir Aido Choro pamokas. Jis čia mokinsis muzikos. Chicagoje jis per pusmetį lankė Roosevelto Kolegiją, mokinosi muzikos ir dainų. Mokytoja iš New Yorko atvykdavo ten duoti pamokas. Dabar ji pasirinkusi Joniką ir kitą studentą ir patarusį jiems persikelti į New Yorką, kad sekmingiau toje srityje mokintis.

Leonas Jonikas turi gražų, stiprų balsą. Jis gali būti geras dainininkas. Linkime jam geriausio pasisekimo.

Auditorijoje pirmasis lietuvių parengimas šiame sezone bus Čepulių parė rugsėjo 29 d. Tikimasi turėti daug svečių iš plačios New Yorko apylinkės. Gal bus svečių ir iš Naujosios Anglijos, kur Čepuliai yra gyvenę ir turi daug ten pažinčių.

Tie, kurie dar neturite bilietų, nieko nelaukę išgykite. Nes gospadinės nori žinoti iš anksto, kiek šioje parėje svečių dalyvaus. Tai bus geriau ir tiksliau valgius paruošti.

Aido Choro praktikos bus penktadienį, rugsėjo 14, 8 val. vakare. Choro valdyba kviečia visus choristus laiku susirinkti.

ADP reikalauja dalyvauti tyrinėjime

Amerikos Darbo Partijos sekretorius Arthur Schester pasiuntė Washingtonan reikalavimą dalyvauti reakcininko senatoriaus J. R. McCarthy išrinkimo tyrinėjime. Tyrinėjimas turi būti viešas ir pilnas, sako minima partija.

Bing Crosby vaidina juokingą ir muzikalę rolę filme „Here Comes the Groom“, kuri bus rodoma šį mėnesį Astor Theatre, Manhattane. Taipgi toje filmoje vaidins ir dainuos Maria Albergheiti.

Mojasi nepriklausomas unijas daužyti

United Electrical Workers unijos vadai Julius Emspak ir James J. Matles, taipgi Distributive, Processing and Office Workers unijos sekretorius-izdininkas James H. Durkin buvo pirmadienį pašaukti į New Yorko federalį „grand jury“, kur jie buvo apklausi-nejami apie jų veikimą unijoje ir buvo ieškoma, kokią „subversyve“ propagandą savo unijoje jie veda.

Minimų unijų viršininkai tokį valdžios elgesį pasmerkė, kaip pasimojimą daužyti nepriklausomas unijas.

Brooklyno darbiečiai atlaikė konvenciją

Amerikos Darbo Partijos Kings apskrities komitetas susaukė išrinktų delegatų konvenciją rugsėjo 7 d. Dalyva-vo virš 600 delegatų.

Vito Marcantonio pasakė svarbiausią ir įžanginę prkalbą. Jis nurodė šiuo metu dides problemas, kaip taikos išlaikymas karinėje situacijoje, kova prieš kyšių ėmėjus valdininkus, prieš aukštas reikmenų kainas ir tt.

Clifford McAvoy, partijos kandidatas miesto tarybos prezidento vietai, taipgi plačiai aiškino rinkinines kampanijos problemas ir kvietė visus aktyviai joje dalyvauti.

Priimta rinkimų kampanijai platforma ir išrinktas komitetas.

154 mokiniai streikuoja

Pirmadienio ryte visų mokyklų durys buvo atdaros. 890,700 mokinių grįžo į vietas mokyklas ir 331,000 — į parapijines mokyklas.

154 mokiniai pasiliko namuose. Jie tuomi pareiškė protestą už perkėlimą jų į kitas mokyklas, kurios tolokai nuo jų namų, kuomet pirmiau jie lankė Middle Village mokyklą No. 49.

Į Manhattano mokyklą No. 122 atsilankė 8 metų amžiaus Terry Finkental, kuris buvo gimęs Lenkijoje — nacių koncentracijos kempėje, kur jo tėvas buvo nacių nužudytas. Jis čia atvyko su savo motina pas gimines.

Prisipažino narkotikus pardavinėjęs

Clarence Affleck, 24 metų amžiaus Bronx gyventojas, teisme prisipažino narkotikus pardavinėjęs. Dabar jis laukia bausmės, kuri bus jam paskirta spalio 2 d.

Užklupti padegant dirbtuvę; du sudegė

Detektyvai atsekė brooklyniečius Jack Weiss ir Jake Mayron, kurie ruošėsi padegti sporto išdirbystės firmą, 7—9 W. 18 St., New Yorko. Kai detektyvai padegėjus užpuolė, jie jau buvo papylę žibalo ir padegė. Ugnis greit išsiplėtė ir viena padegėja, taipgi ir detektyva Daggett mirtinai sudegino.

Areštuotas dirbtuvės savininkas Al Keshner prisipažino, jog jis buvo pasamdęs Jack Weiss už \$1,350 sudeginti tą dirbtuvę, kurią jis buvo apdraudęs \$20,000.

Dabar jis pralaimėjo pinigų, dirbtuvę ir savo laisvę. Už tokį elgesį dar gali susilaukti skaudžios bausmės. Distrikto prokuroras reikalauja dirbtuvės savininkui ir padegėjams mirties bausmės.

Kandidatai priešingi subvių fero kėlimui

Kuomet iškilo klausimas, kad vėl manoma kelti subvių fėrus net iki 15 centų, tai pirmiausia tam pasipriešino Darbo Partijos kandidatas miesto tarybos prezidento vietai, Clifford T. McAvoy pareiškė, kad jis kovos prieš fero kėlimą ir kartu išsaukė kitus kandidatus pasisakyti tuo klausimu.

Dabar republikonų kandidatas Henry J. Latham, demokratų Joseph T. Sharkey ir liberalų Rudolph Halley taipgi pasisakė, kad jie esą priešingi kelti subvių fėrą.

Rūbsiuvių medikalis centras gerai veikia

Amalgameitų rūbsiuvių unijos medikalo Centro direktorius Dr. Morris Brand raportuoja, kad per pirmus tris mėnesius jo gyvavimo atliko 45,000 patarnavimų 5,452 rūbsiuviams.

Šis centras vadinasi Sidney Hilman Medical Center. Jis turi savo skyrių ir Philadelphiaje, kuris per tą patį laiką aptarnavo 1,915 rūbsiuvių.

Policija peršovė vaiką

Julian Sweeney, 14 metų amžiaus vaikas, randasi kritiškoje padėtyje St. Jono ligoninėje. Policistas jį peršovė, kuomet rado jį ant svetimo apartamento užpakalinių laiptų, 37-20 87 St., Jackson Heights. Policija mano jis ten ejęs apilėšimo tikslu.

Klubiečių Žinios

Rugsėjo 7 d. įvyko Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo susirinkimas savojoje patalpoje 280 Union Ave, kamps Staggs St., Brooklyn, N. Y.

Klubiečių labai maža dalelė atsilankė į susirinkimą. Kame yra nesilankymo priežastis? Mat vis dar didelė dalis darbininkų atostogauja. Pasibaigus atostogoms, tikimasi bus susirinkimai skaitlingesni.

Ne tik klubiečiai savo susirinkimus apeidžia vasaros laikų, bet abelnai visų organizacijų susirinkimai būna mažai, neskaityngi dėl atostogų priežasties.

Negalima bartis ir pyktis už nedalyvavimą susirinkimuose ant narių, kadangi kiekvienas darbo žmogus nori vasaros šiltose dienose biskį kur nors užsiglaudęs kampaulyje atsidusti, pabėgęs iš darbavietės. Taip daro klubiečiai, taip daro ir kitų organizacijų nariai.

Be to, gerbiamieji, jau vasaros laikotarpis ir atostogos pasibaigia. Pasiraitokime savo rankoves ir pradėkime savo organizacijų ir unijų susirinkimus lankyti ir dirbti, kad mūsų susirinkimai būtų skaitlingi.

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas nusitarė ateinančioms metams ir vėl turėti busiavaziavimą tame pačiame lietuvių parke, kur buvo šiais metais. Mūsų klubo gaspadorius Juozas Zakarauskas su savo komitetu turės pasiskubinti iš kalno pasinuomoti tą patį parką. Klubiečiai to pageidauja.

Buvo pasiūstas laiškas su bilietais nuo lietuvių kriaučių 54-to skyriaus, Brooklyno kriaučiai, kaip visiems yra zinoma, spalio 6 d. šves savo jubiliejinę 50 metų sukaktį, kaip lokalas gyvuoja. Klubiečiai priėmė laišką ir nupirko visus prisiūstus 10 bilietų po \$6.00.

AIDO CHORAS

Aido Choro svarbios pamokos įvyks penktadienį, rugsėjo 14, kaip 8 val. vakare, Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y.

Choristės prašomos susirinkti kaip 7:30 val., nes bus merginų praktika pirma viso choro praktikos. Choro pirm.

Išpėja publiką dėl gazo pavojaus

Sveikatos Departamentas įsi-kišo į keturių nuo gazo užtroškusių vaikų mirties priežasties tyrinėjimą. Jis surado, jog tame pačiame name penki šaldytuvai buvo sugedę ir tokiu būdu pavojingi žmonių sveikatai.

Sveikatos Departamentas įspėja publiką, jeigu bus laiku neapsižiūrėta, tai gali būti ir daugiau bereikalingų mirčių. Taipgi pastebėta gazo kompanijai, kad ji peržiūrėtų šaldytuvus ir pečius.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daikteliai, ligonių kambariui reikmenys — už gerčiat žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6238

MIRĖ

Paulina Čeikauskienė (Jackūnaitė), 56 metų, gyvenusi 114 Norwood Ave., Brooklyn (East New York), mirė rugsėjo 8-tą d. Palaidota rugs. 12-tą Sv. Jono kapinėse.

Liko vyras Donatas, sūnus Andrius, brolis Jonas, teta Pranė Valentienė, puseserė Kazimiera Sukackienė ir kiti artimieji.

Kilusi iš Kupreliškių miesto. Amerikon atvyko liepos mėnesį, 1922 m. Dirbo daugiausia pas kriaučius, pastaruoju laiku Jono Šimėno dirbtuvėje. Ten dirbo ir rugs. 7-tą ir išėjo namo nesiskūsdama nesveikata. Šeštadienį, įkėpusi pečių valgi, matomai, nuėjo pasilsėti. Šeimos tuo tarpu nebuvo namie. Pajutę perkausio valgio tvaiką, kaimynai pradėjo tyrinėti, pašaukė pagalbą, bet jau buvo pavėluota, ją atrado mirusia.

Sakoma, prieš kiek laiko jina nesveikavo aukštu krauju šlegimu. Tačiau pastaruoju laiku džiaugėsi sustiprėjusi, tarėsi krizi pragyvenusi ir galėsianti dar ilgai gyventi.

Uršulė Stašienė, gyvenusi So. 5th St., Brooklyne (Williamsburge), mirė gale praėjusios savaitės. Palaidota 12-tą rugs. Sv. Jono kapinėse.

Liko sūnus Alfonsas, sesuo Magdalena Mikolaitienė ir brolis. Paėjo, regis, iš Suvalkijos. Rep.

GARSINKITES LAISVĖJ!

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

TONY'S

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

REPUBLIC BAR & GRILL

Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkasti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto LIKERIO, VYNO AR ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Kamps Union Ave. ir Hooper Street

TELEVISION

Telefonas
EVergreen 4-8969

PETRAS KAPISKAS

IR
VINCAS SODAITIS
Pertvarkė ir pagerino savo

BAR & GRILL
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone EVergreen 4-8174

Bedarbiai ruošiasi demonstruoti

New Yorko bedarbiai ruošiasi turėti demonstraciją prie bedarbių apdraudus raštinių. Jie reikalauš atsaukti Hughes-Brees įstatymą, kuris sumažina mažai uždirbantiems apdraudą, o kitiems visai nukerta.

Daugelis unijų tą demonstraciją remia. Ją užgyrė kai-liasiuvių bendroji taryba.

PRANEŠIMAS

MONTELLO, MASS.
Paskutinis Pranešimas
Nešėtojas, 16 d. rugsėjo, Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., įvyks dienaščio Laisvės naudi piknikas. Pradžią 1 val. po pietų. Bus skanių valgių ir tinkamų gėrimų. Gera muzika grieš šokiams. Komedijantai rodyš savo gabumus ir bus daugiau įvairumų. Moterų stalus turės gerų namie gamintų valgių, kaip šaltų, taip ir šiltų. Bus svečių iš Laisvės štabo. Prie įžangos tikėto bus dovanos. Prašome visus ir visas iš plačiosios apylinkės dalyvauti. — Rengėjai. (179-180)

SUSIRINKIMAI

BINGHAMTON, N. Y.
LLD 20 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, 14 d. rugsėjo, 7:30 v. vakare, Lietuvių Sveikatinėje, 315 Clinton St. Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti. Yra svarbių reikalų. Kurie dar nepasimokėję duokles už 1951 metus, tai ateikite ir užsimokėkite, arba per kitus priduokite. — H. Zukas, sekr. (179-180)

HARTFORD, CONN.

LLD Moterų Klubu narių susirinkimas įvyks pirmadienį, 17 d. rugsėjo, 7:30 val. vakare, 157 Hungerford St. Visos narės prašomos dalyvauti. — V. K., sekr. (170-180)

Matthew A. BUYUS

(BUYAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MAarket 2-5172

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta